

II 72779

1200 fl
1/2 Croy. 80.

In den Zuyden 1.
Lindum.

10/8 846

II 72779

Poezije

Doktorja Fr. Preserna

No. 17087

3405 Omissis deletis

imprimatur.

Laisuf am 13. Juli 846

Laisuf

2223 - 846

Gefunden und sind seinen Zweis 3 Pflichten
Vorgeschrieben für die Anmerkungen.
Herrn L. L. Laisuf - Ant. Laisuf am 22. Juli 1846.

Laisuf

1200 fl.
14 Aug. 80.

In den Zuzum zu
Lindum, 1.

1846. 10. 8. 846

II 72779

Poezije

Doktorja Fr. Preserna

No. 17087

3405 Omissis deletis
imprimatur.

Laisch am 13. Juli 846

Laisch

6223 - 846
Gefunden und sein früherer Zustand 3. April
1846. 10. 8. 846.
Herrn L. L. Laisch - Ant. Laisch am 13. Juli 1846.

Laisch

Sim dolga upal in se bál,
Slovó sim úpu, strahu dal;
Sercé je prázno, sréčno ní,
Nazaj si up in stráh želi.

~~I~~
P^oesmi.

4.

Strúnam.

Strúne! mílo se glasíte,
 Mílo, písmica žalij;
 Sírca boléčine skrite
 Tordosérčni ornarij.

Kák bledi mi móje líce,
 Kák umíra líč oči.
 Kák teko iz njih soláice,
 Ki gubečen jih rodi.

Od želja kakó zdihuje,
 Po nji hrepeni sercé.
 Kák mu je vedéje ptúje,
 Kák od sréce nič ne vé.

Kák seboj me vedno vléce,
 Kóder hodi, njen' obráz
 Kák obličje nje cvetéce
 V sèrcu nòsim vsaki čas

In kák vé, ki bi nje hválo
 Ráde péle zanaprěj,
 Ah se ne usmíli kmálo.
 Mójte vtihniti vekoměj!

6.

in take ve
Te glasove mi nosite
Ljube, strune! hje do rje;
Ako mörte, omecite
Neusmiljeno serce —

7.
Dekletam.

Pádala neběška mána
Izraelcam je v pušávi;
Zginila je, ak pobrána
Ni bílá ob úri právi.

Jákh lepo se rōsa blíska,
Dōkler jutra hlád ne míne.
Jóměj sōnce bōlj portíska,
Bō pregnána od úročíne.

Rōzice cvetó veselé
Le ob času létne mláde;
Létó pošlě píš in stréle,
Lepo cvětje jim odpáde.

Rōza, rōsa ino mána
Váša je mladost, dekléta!
Světjem naj ne bō zaspána,
Ki cvetó ji zláte lěta.

Fánte zběraš si prevzětna,
Le šopíríš, ker si zála;
Várji, várji, de perlětna,
Samka se ne bōš jokála!

Pod ôknam.

Lúna sije,
 Kládvo bije
 Trúdné, pôzne úre zé;
 P' red neznané
 Serece ráne
 Měni spáti ne pusté.

Ti si kríva,
 Ljubozníva
 Děklica nevsmiljena!
 Ti me xániš,
 Ti mi brániš,
 De ne môrem spát' doma.

Obráz mili
 Tvój posíli
 Mi je vólno pred očmi;
 Zdihať uťóce
 Serece vóóce
 Vólno k těbi krepení.

K' ōhni pridi,
 Dru'g ne vidi,
 K'io nebe'ske zvezdice;
 Se p'kari,
 Al sovra'zi
 Me serce, povej, al ne?

Up mi vzdigni,
 Z roko migni,
 Ah bojiš se govorit.
 Ura b'je,
 K' ōhni n'je,
 Kaj sirota čem st'p'it!

V hram poglédite,
 Mi povejte,
 Zvezde, al čes' ōna spi;
 Al posluša,
 Me le skuša,
 Al za družiga go'i.

K'ho spáva,
 Naj bo zdráva,
 Ah me s'ut skuša, nič ne de';
 Po nje zgubi,
 K'ho ljubi
 Družiga, počlo bi' serce.

Prošnja.

Po drugih se ozéraj,
 Ne morem ti brinit',
 Je mên' oči odpéráj,
 Mi glédati dáj njih svit'!

Oběšajo glavice,
 Ni rožam mar cvetét',
 Molčijo v gójdú tice,
 Ne ljúbi se jim pět'.
 Ne létajo čebéle,
 Krôg cvétja ne šumé;
 Clo ribice veséle
 Se klaverno deržé

Zalije vsaka živa
 Stvar, draga děklica!
 Tih dálej sonca skriva
 Se lúč ruméniga,

Věč nima rožic pólje,
 Nobén věč tíčov hríb;
 Čebél leto nar bójje,
 Věč nima sôda ríb,

Ko misel ^{ser} hi mi spějo
 V gubérnyjeh sanjah,
 Ki si na d'án xelějo
 Zletěti v pěsmicah,

Až repětnic z'áspěti
 Pred nimajo moč',
 De tvójih jim rasveti
 Neběšk' luc' oč'.

Až h'ocěš, da jih sence
 Pomóril mráz ne b'í;
 Až h'ocěš m'ed Slovence
 De tvójo cást neso,

S'aj náma se ozéraj,
 Až n'ocěš me gubít';
 Oči mi s'aj odpéraj,
 Mi glédat' d'aj njih svít'!

Kám ?

Ko brez miru okrog Pijám,

Perjätli präsajo me, kám ?

Präsajte ráj oblák neba,

Präsajte ráji váł morja,

Kadar mogócnü gospodar

Dervi jih semterkje vihar.

Oblák ne vé, in váł ne kám,

Kám nêse me obúps ne znám.

Samó to znám, samó to vém,

De pred oblicje rje ne smém,

In de ni mésta vèrh zemlje,

Kjer bi porábil to gorje !

Ukážte.

De ne smém, si ukazála,
 Bělík rok se dotáhnit;
 Zvědla, děklica si zála!
 Jáko znám pokóren bit'

De ne smém, si ukazála,
 Od lhubězní govorit;
 Zvědla, děklica si zála!
 Jáko znám pokóren bit'.

Móram de, si ukazála
 Hlój k těbi opustit';
 Zvědla, děklica si zála!
 Jáko znám pokóren bit'.

Móram de, si ukazála,
 Těbe se povsod ognit';
 Zvědla, děklica si zála!
 Jáko znám pokóren bit'.

Zráven si ~~du~~ ukazála,
 De te móram pozabit';
 Bógal, děklica bi zála!
 Ať bi móglo se zgodit';

Ah sercé mi druho ostrári,
Ah počákaj de to bit'
V pèrvih néha, - Bóg te obári!
Préd ni mŕě te pozabit' -

Ki slovesu.

Káj od mēne přec' okó,
 Přec' obráz obráčaš milí?
 Kdo' te mōne lúbit' síli?
 Kájši kój mi dáj slovó.
 Dēsno rōko brez skerbi
 Dáj k prijáznim mi slovesu,
 Sólz v nobēnim ní očesu,
 Žal-besēde v ústih ní.
 Žale misli v sěrcu ní,
 Sáj ní přéd bílō veselo,
 Ko se zate je unělo,
 Náj ne bo přihádrje dní.
 Věrnil bō se přejšni čas;
 Hōdil pōta bōmēmōtne,
 Kámer srēce bō togōtne
 Gnāl me neusmiljen' ukáz.
 Mōja stára lúba bō,
 Bō poterpežlivost mīla
 Zvěš z mánō ponovila,
 V zákon dála mi rōko.

ib.

Od pomóci nje' podpórt
Nósil bóm življenja péro,
Dóhler z mága sréče jéro
Zádnja ljúbca, - bela smèrt.

ii.

Sila spomínja.
 Druhá ti je v škernobno nastávjene mreže
 Nestanovitno zasáčil sercé;
 Vúnder na mène še nekaj te vére,
 Káj de je, kómej med náma se vé.

Mársikdeej se govoríca ti zméša,
 Ko me zagledáš med drugimi ljudmi,
 Mársikdeej tvoje oko me pogrésa,
 Tiesť okóli me z plášnim' očmi.

Věchkrat, ko, vtrúdena prárniga hrupa,
 Vmísli zamáknjena sama sedíš,
 Usíli v spomínj se ti pévio brez úpa,
 Stári čas škôroj naráj si zeliš.

Mársikdeej, ki ti dvoj ľúbí zapôje,
 Sreče v ľúbérni se báha vesel,
 V sercu te zbádajo písmice máje,
 Ku jik od njéne nesreče sim pěl.
 Sama sočila si pred me neimúlo,
 Sama me zméram še sódiš ožtro;

Pravijo vunder, de slábo plačilo,
Kolo^r me per tebi zatoxi, dobo[!]

Ferdna med náma vzdiguje se sténa
V brána globóčja do stérneh nebes;
Vunder ne vderža želj skrisnih plaména,
De bi ne mógel on švigriti čes.
Ne pozabiti jih, so te prosili:
Drúgi, ne móje prevzétno sercé;
V mislih ti niso, al mène posili
Pómnila bós ti do zádrega dne[!]

Zgubljená vĕra.

Nebesko sijajo oči,
 Ko so sijale prĕjšne dni.
 Rudeče lica zorno ſe
 Cvetĕjo, ko so prĕd cvetle.
 Se usta smĕjajo ko prĕd,
 Sladkoſt ni manjſi z njih beſed
 Otĕmnil ni ga časa beſ,
 Nič manj ni bĕl, perſo tvojih ſnĕg.
 Život je tak, roke, noge,
 So, kakorſne so prĕd bĕle.
 Lepota, Gubernivost vsa,
 Je, kakorſna je prĕd bĕla.
 Al vĕroat' v tebe moč mi ni,
 Kakor sim vĕroval prĕjšne dni.
 Le sveta, čista glória,
 Ki vĕra dá jo, je preſta.
 En ſam poglĕd je vzĕl jo prĕd,
 Nazaj ne bô je nikdar vĕč.

Ak bi živila večínej,
 Kar si mi b'la, ne b'š naprej.

Serce je moje b'lo oltar,
 Pred božstvo ti, zdaj - lépa stvar.

Mornár.

Ner vešta! bódi zdráva,
 Colnič po mène pláva,
 Na barko klič strel.
 Po zemi varno hôdi,
 Moj úp je šel po vôdi,
 Mi drug te je prevzel.

Per Bógi sim obľúbil,
 De pred hom dušo zgúbil,
 Ko nechal te ľubít'.
 Si z dešno v dešno ségla,
 Per Bógi si perségla,
 Mi vedno zvesta bit'.

Morja široka cesta
 Peljala me je v mesta,
 Kjer lépe dekllice.
 Obrázov njih lepôta,
 Sneg beli njih živôta
 Zmotila ništa me.

Spet so se jádra bele
 Od južnik sáp napéle,
 Per nesle me naráj.

Deklěta mōjga žěno
 Sim nájdit poročěno, —
 Přestál, sam Bōg ve kaj!

Le jádra spět naprěmo,
 Valovam se xročěmo,
 Jak je čisto' morje!
 Kaj njemu úpat směmo,
 Mornárji dobře věmo,
 Deklětam kaj, — kdo vě?

Ne stráši mōč viháry,
 Ne gróm valův mornárja,
 Se směrti ne bojí.
 Spomíná v potopu mīne,
 Ljubězně bolečine
 Vsak dán spět oživí.

Po mōrji bárka pláva,
 Nezvěsta, bōdi zdráva,
 Ito tēbi srěč zelim!
 Po řěmlji srěčno hōdi;
 Moj úp je řěl po vōdi,
 Le jadrajmo za njim! —

Soldaška.

P' česl'joo palcov
 Pet palcov m'rim, česl'joo p'et;
 Adijo, ljubca, stársi
 In z bogami, vi' to v'arši!
 Dopálnil sim devetnájst l'et,
 P' česl'joo palcov
 Pet palcov m'rim, česl'joo p'et,
 In čvrste sim postavil
 Od nog do glave.

Očtov dom! ti ná slovó!
 Kdor ni za bolji rábo,
 Naj v'arje dóm in bábo.
 Al o solah bili si glaso!
 Inakha vabi boj, ne bo'
 Se trédlil on z peresam,
 In ne z drevesam..
 Učeni stán je zaničván,
 Škerbi in huđe l'eta
 More ubožga kméta;
 Nar p'ervi stán soldáški stán:
 Soldát zivi vesel v eni d'án;
 Sej česar dá pol hléba,
 In kar je tréba.

Doma povsod, doma nikur,
 Obhodi dosti sveta,
 Zavolj njega dekleta,
 Lenice imajo prepir,
 In kádat zapusti kvartir,
 Si marsiktera 'a hiše
 Solnice briše.

Le čni ljubici je zvest,
 Ti ljubci čast se pravi,
 Ta gre s njim v boj kervavi,
 Ga spremlja čez gore brez cest
 In čes ozidje tordnih mest,
 Kjer smert junáške brate
 Povabi v sváte.

Sej vem da móra vsak umrét,
 In iti vsak k pokóju
 Na postlji ali v bóju,
 Poterta, starost, mládi cvét.
 Pet ^{čevljev} ~~palcov~~ mérim, ^{palcov} ~~čevljev~~ pet,
 Veselo čem živeti,
 Junáško umrét! —

Zdravljica.

Spet tista so rodile,
 Perjätli! vince nam sladko,
 Ki nam ožijga žile,
 Serce razjasni in oko,
 Ki vtopi
 Vse skrbí,
 V potrtih pèsih up budi.

Komu nam pred veselo
 Zdravljico, bratje! čno zapet?
 Bóg náš nam dexelo,
 Bóg živi ves slovenski svet,
 Brate vse,
 Kar nas je!
 Sinov slovénce matere.

Edinost, reča, sprava
 Ki nam naj najaj se vèrnejo!
 Otroki, kar ima sláva,
 Vsi naj si vóke sèžejo!

Le oblást
 In z njo. část,
 Obilnost bode naša část.

Bóg živi vas slovenke,
 Prelepe, zlahodne rečice!
 Mi take je mladenke,
 Ki naše je kerri dekle;

Naj sinov
 Iz vas bo strah sovražnikov!

Mladenci! zdaj se pije
 Zdravljica vaša, vi naš up!
 Ljubéxni domačije
 Noben naj vam ne ométi trup!
 Ker po nas
 Bode vas
 To srčno bránit' klical čas

~~Živé naj vsi naródi,
 Ki hrepené očá'kat' dáv,
 De, kóder sónce kódi,
 Prepár iz svéta bô' pregnán,
 De roják
 Prost bo vsák,
 Ne vrág, le sósed bo mežák.~~

~~Na zadnje še, perjätli!
 Kozarce, za-se vzdignimo!
 Ki spro za to se zbratli,
 Ki dobro v sèrcu mislimo.
 Dokaj dne
 Naj rivi
 Bog, kar nas dôbrih je ljude!~~

V spominj Valentina Vodnika.

V Arabje pušavi
 Se tičik rodi;
 V odljúdni gošavi
 Sam za-se živi.

So zverde sestrice,
 Mu mesic je brat;
 Ni dano, mu tice
 'Si ljúbico zbrat'.

Zanj družba ne mára,
 In on, no za njo;
 V samóti se stára,
 Mu léta teko'.

Nar slájsi dišave,
 Ki zánje sam vé',
 Nar zláhtniši trave,
 Kadila dráge',
 In viro nabéra
 Metruolen vse dni,
 Se vbáda, se opéra,
 Za smert le skerbi.

Germa'do z njih dela
 Perleten samče,
 Tjo pride smert bela
 Na nji se zorge.
 Vun plane z plamena
 z svetlobo obdan,
~~Očivost opran~~,
 Slovečga imena
 Tič Tenis na dan

Tak pevic se trudi,
 Samoten živi,
 Se v slavi, ki zgrudi
 Ga smert, prerodi.

V spominj Andreja Smoleta.

Črne te zemlje pokriva odeja
V grobu tiho trnim, naš bratec, Andrej.
Vince zlato se v kozarcih nam smeja,
V tvojo opombo pijemo ga zdaj.

Zbrani perjati v spominj ga pijemo
Tvojih veselih in žalostnih dni;
Zraven si take xdravice pijemo,
De ni nesrečen, kdor v grobu leži.

Čedna postava ^{bila ti je} ~~je~~ bila ti dana,
Bistri je um ti z bogastvom bil dan;
Boljša srca ni imela Ljubljana,
Kak si za srečo človeška bil vžgan!

Krátko sijale so zvezde perjane,
V sanjah perjetnih te ribal je úp;
Tézo si sreče občutil sovražne
Zgódej okusil življenja si strip
Deklica drugga moža je objela,
Ki od ljubezni do nje si bil vnet;
Trešla v bogastvo nesreče je strela,
Kránjski v obupu zapústil si svet.

Vidil si Nemško, Francosko, Britansko
 Vidil si Svajga visoke gore,
 Vidil si jasno nebo Italjansko;
 Srce ni ranjeno najelo serce.

Vidil povsod si, kak išejo dnarje,
 Kak se le sklanjajo, alatu bogu;
 Trje bratoljubja si vidil oltarje?
 Z sercam obupnim si pršel domu.

Mogla umreti ni stara Sibila,
 De so pernčeli ji z doma persti;
 Ena se tebi je želja spolnila:
 V zemlji domáci de truplo leži.

V zemlji ^{slovenski} domáci, v predrázi deželi,
 Ki si jo ljubil preserčno ves čas,
 V kateri očetje so naši sloveli,

Ktéra xdej ima grob kómej za nás
 Těška človeku ni ^{groba} zemlje odeja,

Vzamejo v sebe ga zemlje moči;
 Terčimo, bratje! še se vince se sméja,
 Dólgo Smolétov - spominj naj živi!

32.

Od železnej cesty.

"Blíža se železná cesta,
Nje se, ljubca! veselím,
Iz ljubljane v druge mesta,
Kakor tičič poletím."

"Atk je blizo tista cesta,
Moras vzét me, ljubčik mój!
De, pogledat ptujče mesta,
Bom peljala se z teboj."

"Sam se po železni cesti
Vôzil bom od nas do nas;
Druge ljubco v vsákém mesti
Imel bom za krátek čas."

"Ceste tébi ne zapéram,
Ne na Dúnaj, v Grádec v Těrst;
Ti pa méne písti zméram,
Pot imam bolšik na vsak pěst."

"Ve Kranjce ste kočate,
So ^{berjane} ~~pastirane~~ štajerke;
Těrst deklěta ma bogate,
Dúnaj zal' oblěčene."

"Smo postene me kranjice,
Však slepáček ni za nas,
Mé pa hočmo bit' ženice,
Ljubce ne za krátek čas."

"Vé si pa želte možičke,
Tui ne stópyjo z vójence,
Iméram opréčene oslička,
Dólgčasne révčike."

"Tébe sljá pa h krótkim títam
Vléče, buzakljúnski kós!
Véter dal bós dvajsetícam,
Percapljál naráj bós bós."

"Per popéljem se kje v Bérno,
Inúbit Tídnje kervéne,
Bóm peržénil z žéno čérno
Pánzerov na mérnike."

"Per pa i domáćih stárcoo
Si móžá zvolíla bóm,
Imel bó ho péška dnárcoo
Méne v arval bó in dom."

"Žéne jer ne bóm zapóral,
Bál ne, bóm se zánjo nič;

Nje bom obrésti bóm pobéral,
Živel brez skerbi ko tič."

"Ter pa hlače bóm nosila,
Gospodár bom čez mošný;
Bóm vabila na kosila,
Kóger mēni bó ljubo."

"Varji! čeli dán bo kášljal, gódil,
Ko nóč kášljal stari mōž;
Bó te te še od hiše spódil,
Atk mu strégla práso ne bōš."

"Tudnja je ko Satan z víta,
Kádar bōš z njo zavozlán,
Pervošila okoparita
Kómej ti bo sóh neslán."

"Tórej bódi mēni zvesta,
Séj te ljubim la samo;
Kje je še železna cesta,
Kóy mi v zákon dáj rokó."

"Tébi jez ne bóm nezvesta,
Ljubčik! ti si tičik ~~zvit~~ zrel;
Ko železna pride cesta
Varji, de ne bōš mi všel!"

„Po nji pěljal te ženico
 Bóm na Dunaj, v Grádec, v Ferst,
 Zvěsto kázat jim Kranjico,
 Atk ne bô napoti — kërôt.“

„Atk kaj tacga se napravi,
 Bôš počkal, ljubcik moj!
 Všelej môž nar manj zapravi,
 Atk ženico na seboj!“ —

Zapuščena.

Je za drugiga dekléta
 Zdaj. Guberen tvoja vneta;
 Jerik ji lažniv' obéta,
 Jo peljati pred oltár;
 Bóg te obár!
 De persigel, si obljubil,
 De bôš mène samo ljubil,
 De ne bôš ti druge snubil,
 Ni ti v mislih več nikdar,
 Bóg te obár!

~~Bóg ob~~
 Dle sercé, ki je gorélo
 Le da za té, življenje celo
 Nikdar več ne bô veseló,
 Kaj je tebi tega mar;
 Bóg te obár!

Bóg obár te z daj in vědno,
Bóg obár te z húbco čedno,
Bóg mên' úro daj posledno,
Préd, ho gresta préd oltár.
Bóg ta obár! —

Nezakonska mati.

Kraj pa je tēbe trēba bilo',
 Dēte ljubō, dēte lepō!
 Mēni mlādi dēklici,
 Neporočēni materi? —

Oča so klēli, tēpli me,
 Māti nad māno jokālī se;
 Svōji se mēne sramōvali so,
 Ptūji za māno kazālī so.

On, ki je sam bil ljubī mōj,
 On, ki je prāvi oča tvōj,
 Tel je po svēti, Bōg v' kām;
 Tēbe in mēne ga je sram!

Kraj pa je tēbe trēba bilo',
 Dēte ljubō, dēte lepō!
 Al te je trēba bilo', al nē,
 Viinder presērčno ljubim tē
 Mēni nebo
~~Nebo~~ se mēni odprto serdē,
 Kādar se o tvōje ozrēm oči,
 Kādar prējāzno nasmējaš se,
 Kār sim prestāla, pozābljeno je.

On, ki ptice pod nebom živi,
 Naj ti da srečne, vesele dni!
 Al te je treba bilo, al ne,
 Vedno bom srečno ljubila te. —

Pěvci.

Kdo zná —

Noč temno razjasrit', ki tare duha'!

Kdo vé

Kregulja odgnati', ki. kljuje sercé
Od zóra do mráka, od mráka do dne'!

Kdo učí —

Izbrisat' z spominja nekdájne dni',
Brezúp prihodnjih odurét' spred očí,
Praxnóti obežžati' ki zdájne moré.

Kakó

Bít' oces' poet, in ti pretesko'
Je v persih' nosit' al pekél, al nebo'!

Stanú

Je sfožjiga spómní, tópi brez miru. —

62.

~~II~~
Balade in Romance.

44.

Hčere svět.

Ljubice pod ôkno drágo
 Prišla marsiktero nóč,
 Z dehlíco se pogovarjat,
 Dôkler se napôči zôr.

To je zvédl ôča stári,
 Stári ôča, sivi môž,
 Kričgal svojo lépo hčérko,
 In svaril jo je rekôč:
 "Atko bôš per ôknu stála,
 Kadar mêmú hódil bô,
 Atk po nóci govorila,
 Ino z njím vasvála bôš,
 Hliso bodem ti ográdlil,
 Zidal zid bom krôg in krôg,
 Spústil bom okóli hiše
 Sultana, de lajal bô;
 Stári hišni bom ukazal,
 De bo spárala z teboj."

Hčérka je odgovorila,
 Té beséde mu, rekôč:
 "Stári ôča, ôča ljubi,
 Ljubi ôča, môdri môž."

~~L'istvo~~
 L'jtro L'jtro bo za rid pernesil,
 Za peseta v kruha kos,
 Mlisna meni darno nosi
 Pisma z placano roko;
 Ako hocete, de ne pride,
 Vec pod okno ljubi moj,
 Za zenico... dajte dragmu,
 Ljubi oca! me na dom... "

Kilél je neki mlad učenie
 Púst na popolnično jutro,
 Te besede je govoril
 V jéri svoji ^{uro} tisto v ^{prato}

O, predpúst! ti čas presnėti,
 De bi več ne pèršel v drugo.
 Ti med materne petice
 Si poslal požreščno kúgo,
 Si mošnico mi rejeno
 Djal popólnama na suho;
 Stári oca se bo práskel,
 Hledala bo mati čudno,
 Málo penjerov poslala,
 Dôsta ^{kaj} ~~lôta~~ mi náukov;
 Vúnder to bi še prenésil,
 To se ni nar več húdo.

O, predpúst! ti čas presnėti,
 De bi ^{obesil} več ne priš pèršel v drugo.
 Syn zamiedil závolj tēbe
 Dôkaj časa uk na kľúko,
~~Liered, Minerve obučbo,~~
 Tréba prečuvati bode
 Véc ^v noči z peržgáno lúčjo,

Dólgo si glaró beliti,
 De po právim spét zamudo;
 Vúnder to bi se prenésil,
 To se ni nar věč^ě húdo.

O, předpúst! ti čas přesněti;
 De bi věč ne peršel v drúgo!
 Si omóžil ^{děchaj} ~~dať~~ děklic,
 In ^{med njimi} ~~mládo děklic~~ májo ljúbco,
 Lěpo Rěritko nemškuto,
 Za katéro rád bi dal bil,
 Kiri, zivljenje, svojo dušo. —
 De si njó mi ti omóžil,
 Oh, to je nar věč^ě húdo! — "

Dóhtar.

"Dóhtar, ti jezíční dóhtar!
 Káj postopaš ti za máno?
 Ne prepíram se z robením,
 De bi pěljal mójo právdo;
 M' ~~za~~ amerla teta mója,
 Teta mója, dekle stáro,
 De bi, dóhtar! mi oprávljal,
 Po nji dedino bogato,
 Sim premláda, de bi písma
 Ženitxánsko se písálo.

Dóhtar, ti jezíční dóhtar!

Káj postopaš ti za mano? —
 Mo zámeri, ne zámeri,

~~Gúbo dekle, a lepota,~~
~~"Gúbo lepote," dekle~~
~~Mláda roza, serec drago!~~

Naj ^{teko} sveto ti míni dněvi,

Bóg ti živi teto stáro.

Je v šestnáctim ^{mislím} ~~se~~ létu

Se možiti se prekmálo;

De te ljubiti ni preródej,

Tvoji mi pogledi právjó

V právdah ne želi ^{vaj} peró ti,

Al sercé, le sa-te vřgáno,

Ti želi v gubérni slúžit',
 Brez pokoja to' za tábo
 Vodi mi pogléde, misli,
 In noge z močjo neznaš,
 Koder hodiš ^{cof} te lepota,
^{z lahke} Ahada roža, ^{lekle} srce drágo! —

Turjaška Rozamunda.

Hrast stoji v Turjaškem dvoru,
 Vrh vzdigáje svoj v obláke;
 V senci per kamnitni mízi
 Zbor sedi gospóde íláhtne,
 Ker Turjáčan spét gostíje
 Rozamundine snubáče.

Rozamunda róža déhlic,
 Část délele je domáče,
 Nje pogledi svítle stréle
 Z neba jásniga posláne.
 Dáleč króg junákov seream,
 Vzigajo skelíce ráne.

Dóháj jo barónov snúbi;
 Tróje v délele ~~némške~~ láške,
 Tróje iz délele láške, ~~némške~~
 Tróje z štajerske in kránjske,
 Ino zraven Ojstrovérhar,
 Tu so boji mu igrače.

2. Lep junák ^{sercé} ~~unetl~~ je
 Gospodične v ^{bil zlo} ~~košate~~,
 Ona ukáže ^{mu} de jo prósi
 Od očeta ^{jo} ~~on~~ in íláhte.

Mjému ōči nje naprāsi
 Imenitno gostovānje,
 Rozamundo mu objubi,
 Dēce mu per pēljat svate
 V tēch nēdēljah, de nevēsto,
 Z hiše spremijo domāce.

15

Kije h gospōdi se porblīža
 Pevie razglasēne slāve;
 Prošen strune vskēre, pōje
 Dēla vīterov junāške,
 In deklēt ōči nebēške
 Sēra od njih ōznja vīgāne.
 Ko premōlkne ga poprāša
 Teta Rozamunde zālē
 De bi jo čez vse ^{pokřālil} ~~poriřāl~~,
 Dēce mu besēde take:

" Ti pověj nam, ki obhōdiš
 Blīžne ino dāljne krāje,
 Kijē bi nēki dēkle rāslo
 Lepši od nevēste naše. "

„ Bog jo živé gospodično,
 Bog ji hčóre daj enáke, — 3
 Tak cvetěče, tak slověče!
 Bog ji sine daj junáke!
 Pod cesárijam edej nar lepši
 Cvet Turjáška roža, rase,
 Sestra básetora v Bosni,
 Sonce vse lepôte zdájne
 Po vsem sveti razglasěna,
 Aho sláve glás ne láže,
 Sama bi stegnula biti
 Lepši od neveste vaš vaše. ”

Ni nevesti vřěč, kar řěče,
 Mál' odgovor ji dopáde,
 Lica spremeni ruděče,
 Nežovólja jo prevzáme
 Bžetro vřeharja pogléda,
 Řěče mu iz jěze nagle:

„ Slešim, de so Bosnijáki
 V súžnost gnáli Kristijáne,

Kés junákam je sramôta,
 De jih še obkláda járem.
 Měc opáši, bĵstro vérhar,
 Hlápce zběri in tovarše,
 Bašetoro izpeljite
 Sestro, áko, kaj veljate.
 Ládi dáli bôdo Turki
 Za njo naše ^{vam} rojake.
 Brez otrok, mój zákon bôdi,
 Brez veselja lěta stare!
 Atko šla bóm před k poróki,
 Atko před mořa objámem,
 Ko perpelješ Bosnijanko,
 V grád Turjaški, de verjámem,
 De je táke res svitlôbe
 Turško sônce, kakor sláve!
 Zénin z njo oblĵúbĵen - svéje
 Zběre bĵstro vérhar hlápce,
 Po perjätte blĵzne pošlje,
 In si bĵster měc opáše,
 Kóčno jězdi nad Turčine,
 Spólnit vólgo svéje dráge.

Ne globôka reka, Kôpa,
 Ne vderžé ga tûrške stráže,
 Mléc¹ v mœni mœc kervári v desni,
 Před sobój dervi Bosnjáke,
 Bášketovi grád razdène,
 Lési 12 súznosti rojáke,
 L'nyimi básetovo lépo
 Sestro vítěz sábo vzáme,
 Rásti in podobé rájske,
 Všich lepôt bílá je sônce,
~~Bíla sônce všich lepôt je,~~
 Ki so tisti čas sijále.

Bôlj, ko lépa Rozamunda
 Lepši Lejla mu dopáde,
 V grád Turjaški je ne pélje,
 Na svoj grád domú jo vzáme.
 Cvet junákov, bŕstovérhar,
 Ji sercé nedôlžno gáne.
 Vero zapustí Mahóma,
 Tûrške šege in navade,
~~Ko bílá je~~
~~grád bíla podučena~~
~~v vojk~~
~~le o esnících věd pravo,~~
 Ko bíla se naučila

Lit. 4. Pog. 49. L

Vsih resnic je v'ere prave,
 To je, kerstul, v'otlej niju
 Se poročal grájski páter.

Rozamunda gréde v kláster,
 Část Ljubljánskih nún postane.

Judovsko dekle.

Stoji Moravski trg, Lescé,
Več lepih deklic v njim cvete,
Med njimi Judovsko dekle.

Kristjane v cerkev hodi,
Po trgi se sprehajajo,
Po ljubih se ozirajo. 16

Rodu Abrahamovga hči,
Pa dan na dan doma sedi,
Le malokdeji gre med ljudi.

Peršel je spet sobotni dan,
Ki malo čista ne spoštuje ga Kristján.
Od vernih Judov praznovan.

Ker tempelj njih delec stoji,
Zajpoldan spet doma sedi,
Popoldan tako govori: 17

"Od seje meni slabo je
Pustite, ljubi oča! me,
De v divnjem grem sprehajati se. 50

Tam lépe rožice cveto,
 Veselé tičice pojo,
 Se plašne sernice pačo. 4

Ko vgrajski divnjek je peršlā,
 Judooska lépa děklica,
 Mladěnce nájde kěrsěnga

Za běle jo roké perjěl,
 Na sěce stisnil, jo objěl,
 Se govoriti tak začel.

„De ljubiti moram vse ljudi,
 Tak véra mōja me učí,
 Al ljubis me, Judooska hčér!“

Odtégne běle mu roké,
 V oči ji stopijo solzé,
 Odrěče mu besěde té

„Alk rávno mēne ljubiti smēs,
 Jes dôbro vēm, ti dôbro vēs,
 De v zákoni vzěti me ne smēs.“

In šla je žalostna domu,
 Točila milimu Bogu,
 De ni nje vere, nje rodu.
 Ah večkrat je nazaj peršla;
 Nje vere, teden jér se bila
 Gubérni ^{nje} ~~premagala~~ vstávila.

Zdravilo Gubérni.

57

Je Gúbimu Gúbca, lepšote cvet,
Umrla ~~je~~ ^{le} stára v osmá najst let.

Mladénic obľúbil ostati ji zvest,
Se noc in dan jôkal je mészor šest.

Se mîlo je jôkal, mîlo je zdi hval,
Grobo njeni je vsak dan obiskoval.

Ga mati toláxi, takô govori:
„Tex imam tri brate, ti njie ~~tu~~ tri.

Brat prîvi kupec je, on kúpe státa,
Na mero ta njie ^{tooj} ima srebra.

Od mîsta do mîsta se vozi vesel,
Po svêtu on to rád seboj te bo vzél.

Poděj se k njemu preglédaj svét,
Po svêtu boš dôkaj vidil dehlét.

54 Bolj úmne, bogate, bolj lepé
Boš vidil pozábil podobu njé.

Al, ak ne znebis' se s'ěrnih r'án,
 Naráj sp'et přide čez l'ět' in d'án,

Mi v klóstru prebiva drúgi brát,
 Tvoj drúgi je i'jic učěn opát.

Opát in menih m'ódri m'óžje,
 Gótovo ti b'ódo o'drávli s'ěc'e.

~~Post, učěn'st~~
~~Učěn'st, sam'ota, post, breví~~
~~Sam'ota, post, učěn'st, breví~~
 Naráj ti sp'et d'áli b'ódo m'ir,

Al, ak ne znebis' se s'ěrnih r'án,
 Naráj ti sp'et přide čez l'ět' in d'án.

Moj tretji brát v'ójskni je poglavár,
 Sp'et přide naráj ne obú'paj nikár.

Do s'ěca veliko ima oblást
 V'ójskov ljúbica, presvitla č'ást,

Pred, ko^{da} pretěče l'ět' in d'án,

Na v'ójski se eněbil b'óš s'ěrnih r'án.

Se dolg^o ugovarjal, bránil je,
Ni vbránil se prošnjam matere.

Prijazno kupec mu roko poda,
Ne zdi se mu škoda zlata, ne srebra.

Od mesta, d. mesta seboj ga je vxel,
Ga prošil in silil, da bil bi vesel.

Okoli mu degeč pokazal je svet,
Posod je dosti vidil deklet.

Bogate je vidil, umne, lepe,
Tarabil ni vunder ljúbce blede.

In, kadar pretéce lét in dan,
Spot k materi pride bolj bolán.

Ko pred vsak dan obiskuje grob nje,
Tam mlo xdičuje, in toči solzé.

Podá se v klošter, kjer kjer materin brát,
Se újie njegóvi učén opát.

Opět in mračí, modři možjé,
 Noběden sercá ozdrávit' ne vé.

Se pósti, učí se, in móli brevír, 56
 Nazáj se ne věrne v sercé mu mír.

In ^{káder} ~~ko~~spět pretěče lét' in dán
 Spet k máteri přide bož' bolán.

Usak dán obiskuje, ko před, grob rje,
 In mlo zdičuje in toči solké.

"Se k třetímu újcu poděj, moj sín!
 De sěčnůh snebiš se bolěčn."

Na vójsko je šel, se sěčno bojvál,
 Častí ni, mír je támkej iškál.

In před, ko pretěče lét' in dán,
 Do mátere přide list poslán.

List černo je zapěčáten bíl,
 "O, máti! tvój sín je mír dobíl!"

Lenora
(iz nemškega)
Lenora, ko se razori,
Iz strašnih sanj se splaši:
„Zvest nis, al živ več Vilhelm ti!“
Od kod tak dolg' odlaš? "
Je kralja Miroslava roj
Pred Prag ji vnesil bilga v boj,
At' zdrav je, kar se ločil,
Ni pihal, ne poročil.

Se kralj in cesarica sta
Že vunder omečila,
Prepeta tridna dolgiga
Med sabo se umirila;
In trum se šum, in vriš, in vrišk,
Se turške boben sliš' in pišk
Iz boja hiti vojska cela,
Domu gre zdaj veselja.

Povsod, kjer le noge ne nos' noge,
Po vsaki steni, poti
Mladi, stari iz hiš hite
Ukanju trum naproti

Boga sin, mati hvalita,
 Nevesta sprímľja ľúbiva;
 Ničce Lenore same.
 Ne klíče, ne objáme.

Lenora gôe' in dôli vše'
 Je vèrste oprašála;
 Al' zánj ne vè, noben, kar je
 Jej vojska dam poslála.
 Armáda kómej je odšla,
 Lenora vèrxe se na tla,
 Lasé si černe rúje,
 Se grósnost togotuje.

Je nji mati skerbna perleti.
 "Bog osmili se!" zdihuje;
 "O, kaj ti je, o, ľúba hci!"
 Jo sèično objemúje.
 "Om'ati, mati! přec je přec
 Za celi svét ne m'aram vèč!
 Ni milosti per Bógi,
 Gorje siroti obógi!"

„Usmiljen Bog, pomagaj ti!
Hči, ~~moj~~ ^{moj} molíve.“

Vse dobro je, kar Bog stípi,
De osmili se „prošive.“

„Omáti, máti! láž je to!
Bog stípil mēni je hudo!
Koga' sim permolila?
Zdaj mólit' véc ni síla.“

„Vé, kdoz Očeta práv pozná,
Derád otrok se osmili,
Bo vgasnila bitkóst' serca
Per svētim obhajili.“

„Zató, kar v mēni zdaj goú
Gasíla obhajila ni!“

(At obhajilo rkhlice
Iz grôbov vún merlice? —

Na Ogerskim, pomisli, hči!
Nexvíst tvój morebiti
De právo véro zdaj taji,
Le drugi perkupiti
Iz misel spústi ga! zató,
Nikhóli sréčen on ne bo,

Bo kríva pekla téga,
Ko omíral bó persega! —

60 „ O máti, máti! přec, je přec!
Zgublěna sim, zgublěna!
O směrt, o směrt, ne čakaj věč!
~~De~~ ^{De} ~~sim~~ ^{sim} bíla rojena!
Ugásni lúč mi vekomáj!
Me gróba nóč m' stráh obdáj.
Ni mílosti per Bógi,
Gorjé siróti obógi! —

Pomáčaj Bóg! otróha ti
Ubožiga ne sódi!
Ne vé, kaj jěxik govori,
Nje greham míli bódi!
Slovó světa britkósti daj,
In spómni se na světi ráj,
Tjer díša Bógu xvěsta
Bo Bězusa nevěsta. —

O, máti! kaj je světi ráj,
Kaj je pekél, o máti!
Le z njim, le z njim je světi ráj,
Pekél brez njěga, máti!

Ugásni lúč mi vekomáj,
 Me grôba nôč in strah obdáj!
 Brez njêga sréče záme
 Ni tu, ne ústnan jáme!"

Obup takó po nji bučí,
 Kri vnéma in mořgáne,
 Na bôžje sklêpe togoti
 Predozno se neznáne:
 Si ráni pèrsi in roké,
 De sónce rájde za goré,
 De skôz nebeske vrata
 Zvézd tréma pride klata.

Po vasi gôri pòk, pòk, pòk
 Je od podkôv bobnélo;
 Trožlál je z kônja môž visok
 Na klop pred hiša bélo.
 Poslušaj, iz nadvrátnik lin
 Zvonček zapôje: cín, cín, cín.
 Lenóra dôbro v hiši
 Seté beséde slíši.

Aló, aló! le bérž odpri!
 Lenóra spiš, al čúješ?

Ah! zvesta si ti ljubca! mi...
 Se smejaš al zdičuješ?
 "O, Vilhelm, ti? od kôd zdaj te
 Tak pozno kônj ponesel je?
 Sin čula, sin jokala,
 Brutkosti kaj prestala!" —

62 "O polnoči sedlamo mi,
 Sin vstal na Geshim sveti,
 Sin pozno vstal, in bliže ni,
 Te hočem sábo vzeti." —
 Berž k meni v hišo, Vilhelm moj!
 Zlo brije zúnaj mráz nocój,
 Dom, ljubi! te ogreeta objela;
 Na sèrci te ogreeta. —
 "Kaj, ljubca! zúnaj brije mráz,
 De hotel bolj bi briti!
 Moj kônj cesta, potika čas,
 Ne smém se dâlj muditi.
 Podpási, vèrki ročnana
 Na vranca xad se, ljubica!
 Z nevesto dânas spâti,
 Sto morém milj dirjati." —

„Kakó me nešil bôš nocíj
 Što miľ do domačije?
 Poslušaj, ľubi Vilhelmi mój!
 Enájst že ūra bje.“—
 Pot gládko, lino lej svetlo!
 Merlic in mi ho blisk letmò,
 Domu se danas zvésto
 Pernesel bóm nevésto.“

63

„Kje je tvoj dóm, kje poštljica?
 Kakovo je obóje?“
 „O, dáleč sta in májhina,
 Jest díľ in díľje dvoje!“
 „Bo prôstor zame?“ — Ljubca! bô
 Podpási, verai se serčno;
 Že poštljica postlana,
 Je svátovšina zbrána.“—

Senóra bér planila je,
 Na kónja je zletála,
 Z prebélimi rokami se
 Preljubga poperjela;
 In údri, údri, klòp, klòp, klòp
 Se úrno spúštita v kolòp,

De sápe ji zmanjkuje,
In pôdkuo iskre klúje.

Na levi, desni strani gléj!
Kak spred oči letéli
Sológi, trávnikí napréd,
Mostóvi kák groméli! —

„Te stráh ni? — lúno léj svetlo!“
Merliči jézdjo jáderno!
Ih stráh je tóbe tudi?“
„Me ní, mértvih ne búdi!“

64

Kaj tam gerčé, kaj tam svoné?

Kaj ~~óli~~ ^{oráne} v serfetajo? —
Merliča djáti v grob velé,
In bilje godarnjájo.

Sej blíža se pogrébcoo tróp,
O, čúden vídi se pokóp!

Glasóvi so enáki
Zalóvanju púščov v mláki.

„Po polnóci pokóp naj bó,
In pětje, Zalóvanje,
Nevésto póljem zdéj z sabá,
Z menoj na zenitvanje.“

Zakroči, mŕňať! pŕeem ti,
 Koke' bŕŕŕ nŕma ^{ja pop,} ~~pop,~~ pŕvi,
 De zŕkon nŕju zveŕe,
 Po tŕm se z mŕno vŕŕe. " —
 Zde' vtiŕne voe! — Pogrebcov ni! —
 Pokŕen ti biŕedi,
 Klop, klop terdo za nŕjm leti
 Cel tŕop po kŕnja ŕlŕdi,
 In ŕdri, ŕdri, klop, klop, klop
 Napŕej letŕli so v kolŕp,
 De ŕŕpe ji zmanŕkŕje,
 In pŕdkŕv iŕkre kŕje.

Na lŕvi, dŕoni kŕk leti
 Germŕnje, grŕja, cŕsta!
 Kŕko' letŕ jim spŕed ŕŕi,
 Vŕŕi, tergŕvi, mŕŕta —
 "Te ŕtrŕh ni? — Lŕno lŕj svetlo!"
 Merlŕi jŕŕdjo jŕdŕna!
 "Ni ŕtrŕh te mŕtrŕh tŕdi?"
 "Me ni, — mŕtrŕh ne biŕdi."

Lil S. Day. 65

Pogledaj na viselnice!
 Plesat' okrog kolésa
 Temno per lini vidi se
 Trop jasen brez telésa. —

"Aló, pošasti! z mano zdaj,
 Mi plesat' ženitvanski raj,
 Nevesto ki objamem,
 In sabo v postljo vramem!"

Pošasti gérde vés, vés, vés!
 Za njima so jo vnele,
 Ko ožiter piš skor zrêlo rêž,
 Takó so té veršele.

In údri, údri, klop, klop, klop
 Naprêj letéli sov kolop,
 De sápe ji zmanjkúje;
 In pòdkúp iskre kúje.

66 Kar jè pod lino, oh kakó,
 Kakó jè vse bežálo!
 Nad njima z ročdami nebo,
 Kakó jè to dirjálo! —

" Te stráh ni'ha - Luno lej svetlo'!
Merlici jézdjo jáderno.

Mi stráh te mrtvih tudi? "
~~Gorje! - mrtvih ne budi! "~~
Gorje! - mrtvih ne budi! "

Petelin poje, se mi zdi,
Potéha čas mi tuhaj! -
Vnós jutra sapa me skeli,
Berz vránec se zasukaj! -
Končala pát, končala svà!
Odgrinja se ti poštljica!
Ko blisk leté duhoví,
Tle móji so domóvi."
In nad železne vrata ti
Jo skókama dervíjo.
Svark' z tanko šibo jih osmodí,
Zapdhi odletíjo.
In strašno dúri zakercé,
Po čérnih gróbih v skók leté
Čez kámne peketájo,
Od líné ti miglájo.

Al prèdⁿ mignil bi z očmi,
 O čudeža neznané!
 Sej! z kójnika se pláje xdrobi,
 Ko capice kózgane.
 Ni ga lasú na glavi več,
 T lasmi mu pade kóža přeč,
 Sej! smert je z úro stala,
 Koso v rokàn deržala
 Razbija vránc, spenja se,
 Plamén od njéga sine,
 In pod Lenóro vbogo vse
 Vse^{ve} káre se in zginé.
 In jók, in štók je nad zel zemljó
 In jók in stók je bíl pod njó;
 Lenóra tam v trepéti
 Tengvála je živeti.
 Pod blédo líno se nad njó
 Duhóvi so sklenili,
 Plesáli króg in króg, brithó
 To pèsém zatulili:
 "Terpi, če póka ti sercé!"
 Proh z Bógam krégat se ne smé!
 Odšla si trúpna síli,
 Bóg dúše se usmíli! —

Povodnji mož.

O nekdej lepši so Gubljanke slovide;
 Al lepši od Urške bilo ni nobene,
 Nobene očem bilo bolj razčeljene.
 Ob času nje cvetja dekléta ne žene. —
 Ko nár bolj iz zvezd je danica svetla,
 Nar lepši iz deklic je Urška bila.
 Mnogtere devíce, mnogtere ženice
 Okó je na skrivnim solzé prelivalo,
 Ker Urški sercé se je Gúbiga vdalo;
 Al Gúbik je nji bil^{je nji} vedno primálo.
 Kar slúšala mórkih okrog je slovét,
 Skušála jih v mreže raspéte je vjet'.
 To znála obljúbit', je znála odkréči,
 In biti porjúdna, in biti prevzétna,
 Mladénce unémat', bit' staršim perjetna;
 Modrij in zvijáč je bila vsih umétna;
 Možáke je dolgo vodila za nos,
 Pa stáhne na zadnje, ki bil ji je kos.

Na starim so tērgu pod lipo zelēno
 Trobēnte in gōsli, in cimbale pēle,
 Plesale lepōte z Ljubljāne so cēle
 V nedeljo popōldan z mladēnci veselē;
 Bila je kraljica njih Urška berhka,
 Plesati ni dōlgo nje vōlja bila.

Tih dōhaj jo prōsi, al vsākmu odrēče,
 Rešena se obrāti in ples odlašuje,
 Ni vedno izgovore nove zmišljuje,
 Že sōnce zahāja, se mrak približuje,
 Že sedem odbila je ura in čez,
 Kio jela ravnat' se je Urška na ples.

Ah, ker se ozēra, plesavca si zbēra,
 Zaglēda per mizi rumēni junāka;
 Enačga pod sōncam mu ni korenjāka,
 Želi si plesati z njim deklīca vsāka,
 Omrežit' ga Urška lēpa želi,
 Zaljublgeno v njēga obrāča oči.

To vidit', mladěnc' se Uršiki pablíža :
 „Al hôtla bi z máno plesati?" ji pravi;
 „Kjer Donava bištri perdrúži se Sávi,
 Od tvoje lepôte zaslišal sim dávi,
 Že Uršika zála! pred tabo sim zdaj,
 Že Uršika zála! perprávoljen na ráj."

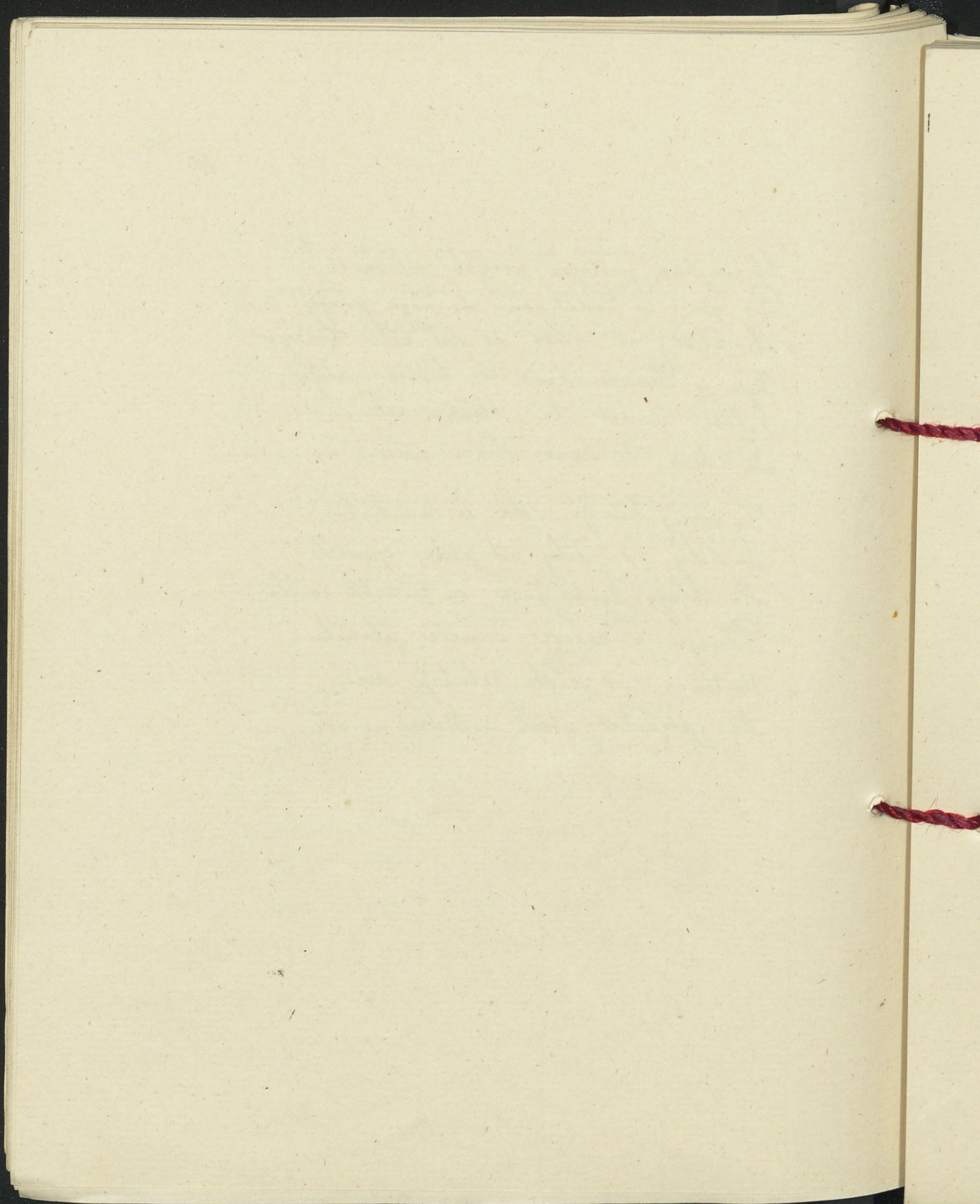
To rěče in se ji globóko perklóně,
 Sladkó mu nasměja se Uršika zála:
 „Noběne stopínjce se nisim plesála,
 De čakala tēbe sim, rēs je, ni šála,
 Zatorej le hitro mi róko podaj,
 Sej sōnce zahája, jénjūje že ráj!" —

Podál ji mladěnc' prelépi je róko,
 In urno te dra' sta po pódu zletěla,
 Ko de bi lohké peretnice iměla,
 Bila' bi brez trúpła okrog se vertěla,
 Ne vidi se, kdaj de pod nōga udár',
 Plesála sta, ko bi ju nōsil vihar.

To viditi, drugi so vsi ostermeli,
 Od čudeža godam roke so zastale;
 Ker niso trobente glasova več dále,
 Mladénica noge so terdó zaceptále:
 „Ne maram,“ zavpije, „za gósti, za bás,
 Strun drugih, ko pléšem zapóje naj glás.“
 To beré~~ž~~ perdelvili se čérni obláki,
 Zasliši na nébu se strášno groménje,
 Zasliši vetrov se sovražno veršénje,
 Zasliši potókov deréčih šuménje,
 Prijočim po kóncu so vstáli lasje —
 Oh, Urška sála, zdaj tébi gorje!
 „Ne bój se, ti Urška!“ le hitro mi stopi,
 „Ne bój se,“ ji réče, „ne bój se groménja,
 Ne bój se potókov ti mójih šuménja,
 Ne bój se vetrov mi perjáznih veršenja;
 Le úrno, le úrno obérni peté,
 Le úrno, le úrno, ker pózno je že!“

„Ah, mājno postojva, preljubi plesavec!
 De jez se oddáhnem, de noga počije.“
 „Ni blizo, ni blizo do dal biele turčije,
 Kjer v Dónovo Sava se bistra izlije;
 Valovi šuměči te Urška žele,
 Le urno, le urno obrni pete!“ —

To reče, hitreji sta se zasukała,
 In dálej in dálej od pōda spustila,
 Na bregu Ljubljance se trikrat zavila,
 Plesaje v valove šuměče planila,
 Vertinec so videli čolnárji doreč;
 Ah Urške vidil nobeden ni več. —

Prekôp.

72

Bil nekdaj je mlad pévíc, ne bôgat al slovéc,
 Je složil dôkaj pèsom, od ljubice nar vèč,
 Od ljubice Sevère, preozetne deklíce,
 Ki niso je oméle njegove pèsni vse.

Pomlád se je zbudila, se veselí je svèt,
 Al tebe pévíc vabi iz ozloja vùn nje cvèt.
 Kraj čutarco čer pléča iz ^{mesta} ozloja vùn hitét,
 Al ne pijét studêncov, se mörlice bojš?

V koga si tak zamišljen? kaj gledaš tak plašno?
 Od nje, al od pomládi zamišljuješ pèsnico?
 Nobên ni človek zvédl, kaj mislil je tačas,
 So usta omolčale, obledil je obras.

Ko najdejo ga, prázna čutarčica leži,
 Od sërca spét do sërca mu vèč neróji kri. —
 Kdo mu je kriv bil smerti, se prásajo ljudje;
 Nobeden ni bil zračen, sam Bóg nebeški vé.

Ki pogrebu vkup deréjo ljudje od vsih strani,
 Sevère, njéga ljubce, med njimi vidit ni.

73

Škrivlj po pevca jôka zna biti se doma,
 O, kômej je verzeti, de je tak osmiljena!
 Kaj mäsnih z mizeršram, kaj dónas z libero,
 In z drugo per pokôpu hiti molitvijo?
 Porôka nânjga čaka, zato takô hiti;
 Prelepa gospodična Levêra se moči.

Zvečer jo je porôčil, do polnoči svatval;
 Opolnoči vesel je z veselo družbo vstal.
 Ko pride kje do grôbov, kjer scer kraljuje mir
 Zasliši med merlici ^{glasen} gospod ~~strašen~~ prepír.
 Pred njim odpro se vrata, vun pévie perhiti:

"Zakaj v perst posvečeno ste me zagrebli vi?
~~Ker sem se sam bil krmilil, je zdaj prepír zato~~
~~Merlici moje nácjo, kôto se koncal je sam,~~
~~at rabeljam, zapadlo, beričam vja, telo?~~
 Njega telo rapade beričam, rabeljam

Ne gúbci bit napôti, sim v strupu smert si pil,
 Zakaj bi jér nadležen merlicam v zemlji ^{grob} ~~bil~~ ^{grijl?}
 Odkopan pévie ležal je ^{zjutraj} ~~drug dan~~ voh zemljé;
 Pokopat k tolovájam beričam ga dadé.

Neiztrohnjeno sercé.

Grob kópľejo, de zádni merlič bo vánjga dján;
 Obráz blodga mladénca perháze se na dán.
 Kópáci osternéjo, de z úst njih sape ni,
 Manj vstrašeni pogrébci vany vperája oči.

74

De je lepó, bi sódil, visóko čelo, vsák,
 Ak bil bi nekahóvi zapústil ga oblák.
 Bile lepé bi ústa, lep bil obráz bi bléd,
 Ak bil bi nekahóvi prěč nejovólje sléd.

~~Vsi vprašajo, kdo zádni v to jámo dján je bil~~
 Dalj čas ni trýpla glédat, dlh pèrvi ga zdrobi,
 Sercé samó zavřetím ostáne prěd očmi,
 Še býje, še čútiti je rávno tak aorkó,
 Ko, de biló bi v pèrsih še zdravó in živo.

Vsi prašajo kdo zádni v to jámo dján je bil,
 Gotovo bil světník je, ker ni ves v grobu zgnjil.
 Stal tam je kámen, kterga nihče pred číslal ni,
 Ktité mu máh otrébit, napís tak govorí.

De Dobrosław je pévic bil kjékej pokopán,
 Ki pěl v tak milih glásih je od ljubézni ráń,
 Pěl v tak slovécích pémáh část lepe déhlice,
 Prezřetne gospodične, nemile ljubice.

75

Al, ko se je zvolila mladénca drúriga,
 Iz pers nobéna njému ni pésem več poslá.
 Per Bógu ni tolašbe iškál ne per ljudéh,
 Oči kalil mu jóh ni, razjásnil líe ne smóh.

V nemár napréj je živel, manj svét, ko razúpsán,
 Umírl je neppovedán, in ne v svét oljei. džán.
 Vsi právijs, de njému svetóšt ne bráni gújt,
 Vsi právijs njegóvo sercé ne móre bit'.

"To pévčoro sercé je" star móž tam govori
 "Ak bi biló svetníka, ^{bi} mír bi mu dála kri,
 Svetóšt ne pésmi véčne mu bránijs trihnót,
 Pri jih zaperte v pèsih je nòvil dókaj lét.
 Mi mu sercé odprímo, pod nébam naj léči,
 De dán danášni préjde, de perva nóč miní,
 De vótane drúgo sónce, perpélje béli dán
 Spet zájtro ga pogléjmo, ko mine zor hladán.

76 Hladíjs naj ga rápce, naj rósa páde nánj,
 Naj sónce, lína, zvézde, kar so mu pévčik sánj,
 Pred vdíhnila v živóenje prejmejs spet z njega;
 Ak bó ta čas splahnéls, spet zagrebímo ga.

Razplatili sercé so, ležalo nóč in dän
 Je tam pod jasnim nebom, ko mine zór hladán,
 Ko vstane drúgo sónce, sercé takó skopní,
 Ko béli snég spomládi, de kaj zagrébati ni.

Ribič.

Mlad ribič cele noči veslá,
 Visoko na nébi zvézda migľá,
 Nevárne mu kaže pöta morjá.

Več let mu žárki zvézde lepé,
 Ljubézen pýjejo v mládo sercé,
 Mu v pärsich budéjo čiste želje.

Atk káki vihar od oléč perti,
 Atk káki se mórski sòm perváli,
 Atk káko mu bráno nasproti veči,
 Na zvézdu gledjóc v hti, bo odet,
 Mlad ribič od čistiga ognja onet,
 Po mórju že várno veslál več let.

Enkrat se valóvi morjá razdelé,
 Perkárejo z njih se dekléta lepé,
 Do pásu mórskve dekléta nagé.

Se kópľejo sméjajo tak pojó;
 „O, sréčen ribič, sercé zvestó!“

Kak dólgo ~~bóš se gledal v njo?~~
 že mislíš ti glédati v njo?

„Posěj nam ribič!“ povej zares,
 Al čakas, de pade zvéda z nebes,
 Al, de bi knji zlédel, čakas peres.“

Bilo bi drugimu čakati dolg čas,
 Bilo bi drugimu čakati mráz,
 Bi drugi se ne ogibal nās.

Nocój bi drugi odpiral oči,
 Bi vidil, kak blizo strelca stoji,
 Lepota, ki rānjo sercé ti gorí,
 Orés je, de bi takó ne bilo!
 Vse réš, kar dekleta mōrske pojó,
 Obup mu zalira sercé zvesto.

Tant z celo močjo se v večlo vpre,
 Ni mar mu skaloja mu, viharjora ne,
 Nič več se na zvédo ne orre.

Napij brez miru svoj čoln dervi,
 Al tak za péčkami ribič hiti,
 Kdo vé! al sám pred seboj beči.
 Zgubljen je otopljen, se boji,
 Kdor gubi brez úpa ga svarim,
 Nikar nāj ne veslá za njim! —

Lénska svestôba.

79 Bil godec je mlád, in lep, in vesel,
Lepo je gódel, sladkó je pél.

Bilo ni godú svatoónje semnja,
De kjé ne bili bi vabili ga.

Poslúšajo nádi ga vsi ljudje,
Ga glédajo ráde dehléta mlade.

Posébnó pa Mícha župánova hči,
Pogósto vónjga obráca oči.

Od čistiga godec je ógnja vnét
Za Mícho bogáto, rózo dehlét.

Lastónj več družih postôpa za njó,
Le njemu perjáno se smíja okó.

In kar mu abétaja^{ta} očesa njé,
Potéradijo kmálo beséde sladké.

Nje óča seer stávi ljubéni se vbrán;
Al óča bo sprošén, al pa goljufán.

Obljúbi Mícha
Mícha obljúbi godčova bítí;

Al sámka ostáti, se ne móžit!

Peršil je v grad mlád, lep kancelár,
Sto elátih je slúžil dvákrat štír.

Lohka bi z temi in kar bo dobil
 Je zraven, zenico, otroke redil.
 Od konca mesta hod' obiskvat;
 Povabi ga deklic ^{ave} oč^e al brat;
 Vklon ^{gospodične} oči^e al brat;
 V materini ^{heerri} kompliment,
 Ponujata v zakon mu njeno roko;
 Na lase, bole bi z njim kontent.

Al v kratkim času se zgodi,
 De cele mesce ga v mestu ni.

Novica pravi se na glás,
 De hodi k županu pogosto v vas.
 Scer oč^e župan so mōž neslān,
 Kraj dela tam kancelir vsak dan?
 Perljudna in lepa je njega hči;
 Al ona zvesto za gódeca gori.

Bil vč^vel'ki Smaren peršel je spēt,
 Peršel god Mücke, róze deklet.
 Bil čas se je Mücke perkušit! Lib. 6. Pag. 81
 Zagódnico čas ji je bil naredit!
 Pod oknam gódejo gódcu trije,
 Med njimi tamgóde lúbi, njé.

4 Zarótil se je, se je zaklel,
De strune druge ne bo napel.

Pod ôknam godejs ure tré,
Al Micike lépe k ôknu ní.
Nje godec strune pertiška hudo',
Od Micike jémje někdo slovó.
Na goslih počila struna je,
To godec! ni dóbrot známje.

81

Na máli Šmáren prebléčena
Gospá je Micika v cerkev peršlá

"O, godec! kak dólgo bôš se žaloval,
Kak dólgo se pred ljudmi sramoval?
Pomisli, devjôpici deklíca
Gospá bi ráda vsáha bila.
Zakáj si bogáte lótil se
Snubáčov ima na zbéranje."

Takó ga porjätli tolašijo,
Dohléa mu obrár razjásrijo

Po struni ga le boli sercé,
De véc je na gosli napéti ne smé.
Kdor úrne čoké sol v glávi ima,
Si vsáhi nesréci pomagat' xná.

6

Spet, gósti je gódec v róke vzél,
 Na trí je strúne gósti začel.
 Pretéklo bíló let dvóje še ní,
 Je bóľší gódiť na strúne trí,
 Kóže ^{anal} pred ^{gósti} gódiť na vse str,
 In véc je zaslužil ko mladi kancéľér.

Bíló ni gódu, svato-všnje semnja,
 De kje ne bílí bi vabíli gá. — 82

O pondéľík jútro z veselga gódu
 Šel dobre je vólje gódec domú.
 Na prágu dčhlica. lópa stojí.
 In sôlka za sôlko ji kápôlje z očí
 „O, dčhlica, rósna róžica!
 Kogá te tak záli bóžica?“
 „Oh v híši moj očko leží bolán,
 In nímam mu dátí, ko sôk neslán“

Bíl. gódec - je méhkiga sercá,
 Mošnico pólnu dčhlicí dá.
 Za dár svoj ^{on} je nepôkoj prejel.
 Za obôgo dčhlica se je vnél.
 In dólgo ní zastónj xdikoval
 Je kmalo objémal go in kušoval.

Obljub: mu vedno avesta bit;
In on se pred pústam z njó poročít.

Ta čas je končal bil vojsko mir,
Spušen na odlog je bil mušketer.

Pred dvéma letama bil je vjet,
Posili v soldate bil je vzét.

Iskale so mило njene oči,
Tri zdaj ji sercé za godca gorí.

V nedeljo spet bil je pod lipo plés.
"Kaj vidiš tam? gódec! ali je res;

De stára ljubéen ne zarjovi,
Devéthrat se vérne, porovi?

83 — Zakaj se tak jéžno obrača t'oko':
Kaj strune portiskaš tak hudo? "

— Plesála starávo mémo njaga
Na go'slih je struna počála.

Zarótil se^{je} se je zaklel,
De nikdar⁺ več drúge ne bo' napel.

—
"Neumnost in obóznost ste sestre,
Bila ni dekhlica taká za te."

Le gósti spet skúsi in
~~O gódeca. úkaj.~~ V bódi vesel,
 De nisi v zakóna se mréce vjél.

Takó ga perjätli tolarjio,
 Dokler mu obrär razjásnijo.

Pó strúni ga le bolí sercé,
 De věč je na gósti napěti ne smé.

Pó strúni se dólgo ni kasál,
 Na dvé je spet kmalo gósti znál.

Biló ni godú svatováňje, sem nja,
 De ne b' kjé ne bilí bi vabíli gá.

In bil' je spet v grádu gód góspé,
 Tam slíšat' slovécga gódca kélé

In grádu je lépa hišna bilá
 Per ljudna, z víta tíčica.

Bilá se ni stára dvájsot let,
 Al vunder je dóbro poznála soét.
 Iz ust gospodícen svojih zná,
 Kak tréba se trúdit je za moča

Zvestoba je brati v gódca očeh,
 Ki ni je nájdol per ljúbicah dvéh.

Brak stře mu, kati porližuje se,
"O, go'dee! nastavlja ti limance."

In preden se vnamejo zvezde noči,
Ze godec za lopo hišno gori.

Nje kóder on hódi isě o kó,
Ze vse pśemi nje góve nje hvaťo pojó.

Tud' ona obljubi le zanjga gorét,
In go'dec presrečni obljubi jo vret.

Bilé so v gradu velike gosti,
Bila' omočila je mlajši se hči'.

Peršil je ^{bil} v grád marsikteri svät,
Ix města peršil je nevěstini brát.

Tampanjoa so pili' veseli bili',
Od bila je ira polnoči.

Bil godec, zagódił je kotiljón.
Vsi prášajo: kje je mládi barón?

psi prášajo : kaj se mu zgodilo je ?

Ker n'ga, de bi on vó dil verste
 strekay

In gre^l ga i^skat, klicat leka^d,

In drugi za njim, ker ni ga našel.

In prāvili so si tam na uho',
Kje, de so ga našli in kako.

Ko godec skrivnost pogovora zve, 85
Mu lica rdeče obledé,
Po strunah lok gori in doli drevi,
De zadržih strun čna odleti.

Zarótil se je, se je zaklél,
De druge ne bode strune napél.

Tri leta so preč, zdražnik je čač,
Korjásnil se spet je gódeca obrác;
On, ko Paganin je navádil se,
De gódel na čno struno je.

Na čno je struno gódil vesel,
In krásen od svojih ljubic je pél.
In pél je takó od žen in deklét,
De nič nobéni ne smér se verjét.

Zaljubil se ni v nobeno věc,
 Dal êno jin hválo^{te}godec slověc,
 " De ône samé nam úrjo roké,
 De ône samé nam glávo vedre! "

Orglar.

86

Popusti posvètno rábo
 Orglarčík, in grè v pušáro,
 Tam prepèvat' bôžjo slávo
 Svôje citre vzáme sábo.
 Pésni svôje mēd stoglasne
 V gôjzdu zlíva tíčov kóre,
 Od príhoda sláte zóre
 Dókler sónca líč ne vgasne.

Ah vesélje v sèrcu vtóni
 Ščasam mu za pètje slarcev,
 In osih gôjzda prebivárcev,
 Ker vsak svôjo vèdno góni.

On ob drugi si pomládi
 Zbóre tíče mládo-kljune,
 Tim prebéra svôje strúne
 In jih ráznih pèsem rádi.

Krósa, ter dokljúnsko dete,
 Od preljubga Augustína,

87

Velikoglaviga kalina
 Nauči pet' pesmi svete
 Zmeram svoje goni slavčik,
 Zmeram od ljubézní bje
 Sercu sladke melodije,
 Toči ga Bogu pušarčik:

"Laj, kalin, debeloglavce,
 Tědo kljunaot kós je svoje
 Pesmi pustil, lépsi pòje,
 Podučit' ne dá se slávec!"

At Bog slávca ni posváril,
 Le ~~se~~ posváril je pušarca:
 "Pusti peti mójga slávca,
 Kákor sim mu gerlo stráril."

Pel je v súžnosti želézní
 Jeremij žalost globóko,
 Pšem svoje je visoko
 Salomon pel od ljubézní.

88 Kómu pėvski duh sim vdíhnil,
 Z njím sim dál mu pesmi svoje;
 Drugih ne, le tē naj pòje,
 "Döhler, do bó v gróbu otíhnil." —

~~III~~*Kazlične poezije.*

100.

Zvezdogléd sam.

Vsi pòjte rákam zvižgat,
 Lažnivi prátikarji,
 Lažnivi zvezdoglédi,
 Preména vi preróki!
 Vi modrijáni! hóčete
 Vnebeških zvezdah brati
 Atl sònce bó' dobrotno
 Nam dálo sréčno lèto,
 Al bó' neba' togòta
 Vetroo nam šum zbudila,
 Laskúla v pòlje tóco,
~~vtópila~~ ~~vtópila~~ čóln na móři,
 La sad umorila terte.
 Lažnivi zvezdoglédi
 Vsi pòjte rákam zvižgat.

Dve sámi zvezdi glédal,
 Oči sim svòje ljube,
 Dve svíttli zvezdi glédal,
 Sim v njik neumni slópie
 Veséle brál si dnéve,
 In sòčno brez oblákov

Sim bral ljubéni réč.
 Solzé so mēni krásle,
 In kās in ~~sta~~^{sta} sta krásla,
 Tramōta ino mōjga.

92 Miru jē smért mi krásla.
 Dve sāmī stē zmotile,
 Dve sāmī zapeljale
 Mi um zvérdi umno glávo;
 In celga néba hōče
 Vi zvérdē zmodrovati! —
 Lašnivi prátikarji,
 Lašnivi zverdoglédi,
 Vremēna vsi proróki,
 Le pōjte nákam živžgat. —

V. Spominj Matija Čopa.
29. Okt. - 1.

9.3

(Měra pov^zg^zl^zih v^zdr^zih.)

Tajati led naš se le račne se, pomlad je drugo' že;

V draži slovénski vkraten ni domovini v hár.
Stevemo svoj si čolnic nov, z Bogom ročnoga valovam,
Dobro se škál očit.

V drázi slovenské vzhľadom
Stevemo svoj si colník nov, z Bogom ročnô ga valôvam,
Ni se navádil popred brátnoa se, skál ogibat.
Ni se navádil popred brátnoa se, skál ogibat.

Ni se navadil popred bréknou se, škál ogibat.
 Lúče, ki rdečo bilé so neznané, ki čoln pogubéjo;
 ... drugi je bil Salinier

Lel' bil náš je krmár, drúgi je bil Galinár.
Te nam otel si colnič, si mu r jadrani kërmo poprávil,
Te nam otel si colnič, si mu r jadrani kërmo poprávil,
Te nam otel si colnič, si mu r jadrani kërmo poprávil,

Lel' bil náš je krmár, drúgi je bil Galinár.
Te nam otel si colnič, si mu r jadrani kërmo poprávil,
Te nam otel si colnič, si mu r jadrani kërmo poprávil,
Te nam otel si colnič, si mu r jadrani kërmo poprávil,

Lel bíl nás je křemá, a
 Ji nam otěl si cobic si mu x jádrami křemo poprávil,
 Ji nam otěl si cobic si mu x jádrami křemo poprávil,
 Ji nam otěl si cobic si mu x jádrami křemo poprávil,

Ti nam otel si come, se mu
Ti mu pokáral si pot právo v Lěčelo duhóv.
Ti mu pokáral si pot právo v Lěčelo duhóv.
Ti mu pokáral si pot právo v Lěčelo duhóv.

Ti mi pokazal se po
Škita nobena bila ni zvečd ti noba poezije,
bila ti domač jekih omikan, zvečn

Škrta nobena bila ni
 Slédni je bil ti domác jérik omíkan, jécen
 Sveta je gospód, kár Recia módra,

Slédni je bil ti domac jeruzalemski, kár Grecia módra,
Stári Krimljan kár sveta je gospód, kár Ispaniál, Némic in Albioníc,

Stari Kimlyan kae sova
Z Sahi Francóz, Spaniol, Nemic in Albionie,
Pis in Ilir, kae rod naš slovon

Čeh in Poljak, kár Rus in Kler, kár rôd naš slovónski
bil vása do trojga pisánj,

Ah in Poljan, kjer
 Slavnih izmislil si bil časa do trojga pisanih,
 Polno si znadnost imel njih! Lep! selikan učenosti,
 Polno si jih bil ljub! Trečove bil si nabral.

Polno. si znádnost imá. Práve bil si nablá. Ti si zabláde duhá. Práve bil si nablá. Ti si zabláde duhá. Práve bil si nablá. Ti si zabláde duhá.

Ti si zaklade duna
 Nisi zaklepal Lomà ti žlahtniga blagodarova
 brdo, drige si z njim bogat

Nisi zaklepal doma u zámku
Sébi zročená mladost, drže si z ním bohatel.
Sébi zročená mladost, drže si před prázdnou

Sebi zročeno mladosti, si peró pred prarubajóce
 Irmej zastavil roják, a rodú Kriviga dôkaj zamed,

Trómej zastavil rojani, Kriviga do kaj xamud,
v xgubo veliko rodú.

Prigubo veliko zornu

V Sáve deréce valoo tam vertinčinah smert te zasáči, ⁹³
 Gláso^{ti} raprè besedi, 'z rok ti potegne peró.
 Zémlja nemili čuváj nam základ trój váruje škopa;
 Grobi na tvôjim oči materi slávi rosé.
 Kiso suhé nam perjátlam oči, ki se spómniš tebe,
 Ino predrágih z tebój tvôje ljubéni daroo.
 Seme, ki ti zasejál si ga že gré v klásje veselí,
 Nam in za námi dokáj vrúkam obeta sadú.
 Naj se učénost in imé, čast tvôja voják! ne porábi,
 Dóhler tébi dragó v Krájnu slovéntro živi! —

Nova pisarija.

Učenic

95

„De sdej, — ko že na Kranjskim vsak pisari,
 Že bukve vsak ^{dobro} sumar daje med ljudi,
 Ta v prozi, uni v verzih se slepari, —
 Tes tudi v trop, — ki se poti in trudi,
 Ledino orje naše poezije! —
 Se vriniti želim, se mi na čudi.
 Perjatelj! uči mene pisarije:
 Kako in kaj ušec se Kranjcam pōje,
 Odkri ^{mi} nam proze naše lepotije.“

Pisar:

„Atk so pisar postati želje tvoje,
 Moj xlati uk poslišaj in zastopi,
 Zapiši terno ga v možgane svoje!
 Atk hočeš kaj kaj veljati v našim tropi,
 Besed se ptujih boj, ko hūdgā vraga,
 Atk kōs si temu, kōj na perste stōpi:
 Naj proza tvoja bō lepōte naga,
 Minerve nič ne prašaj, pōj posili,
 Pisarjam proza bō in pesem drāga,
 Češ biti v Kranjskih klāsikor stevili,
 Debelo po goryanško jo zarobi,
 Vsi bomo tvojo čast na glas trobili;“

96

Ah rôtarske vezati zndš otrobi,
 Nov Orfej k sěbi vlékel bōš Slověne,
 In pôzen vnúk poróma k tvōjmu gróbi.
 De "kráňjsina zaklád ti svoj odkléne,
 Zapústi rōčno městne mi sosěde,
 Tri leta pōjdi v rôtarske Atěne."

Učenie.

"Al žláhtne kráňjske tam cvetō besěde,
 Tjēr govoriti dōsti věč ne znájo,
 Tadiŕji sámški, ko iměna čěde?"

Pisár

"Tam, tjēr po stáři šěgi šě drěkájō,
 Tjēr ne zmajęō dōst, al nič jerika,
 Běxēd nemōkravco gerdih ne poznájō."

Učenie.

"O stěčne rōtē! v vās me iti mika;
 Al se bojím per rōtarji, per kměti,
 De bera besedi ne bō velika."

Pisár.

97 — "Pěcěne ljubčik! pišeta na světi
 Nikómur niso v gěrlo šě ^{por} letěle;
 Brex trůda věčno se ne dá živěti."

Beséde vrašene, beséde zréle,
 Ne v rožah, po planjavih ne kmetije,
 Nikat^{er} ne bode ti na nos visle.
 Poslušaj ga, kakó jo on ravije,
 Teriha sol, lepota, de le zine,
 In právo ti veranje se odkrije.
 Tam^z piújo beséde se korenine,
 Il tim déni kónce: áča, jásce, uha,
 On, óvka, óvec, drúge pertóklíne,
 To tírdno skúpej zvéri; permarúha!
 Láhkò boš v kózi róg ugnál Slovénce,
 In próti tébi bo Dobróvski — mýha.

Učenie.

„O zlátí uk! Ódijó méstne sence!
 Apólón drúgi bóm jes sřed kozárjov
 Si v rožah plétil neomerjóče vénce. —
 Al k^{rajske} ljudstvo nékdaj ni oltárjov
 Minérve in Apolóna imelo,
 Dobili ^{stáři} gerških, od latínskíh je pisárjov
 Óla pornevéna učénost v deželo.
 In z njó beséde ptíje; — razodéni,
 Al sáj se bode tih poslušit smelo.“

98

Pisár.

"Bog tega várji! po nobèni ceni,
Teška našga z njimi, ne ognisi!"

Učenec.

Sej tudi drugi to stfíre Slovèni;
Sej vére, de turčúje Serp, de Rusi
Tatárijo, Poljak de francorúje,
De v časih verli Čeh nemškva^{ti} músi."

Pisár.

"Sej v kníгах njih je tolkánj lúlke ptúje
Med lépo, čisto slávšno zasfjane,
De je nobèn purist vèč ne izrúje;
At búkev naše krásnjšne spakedrane
Pešičico denímo na ogníšč
Prerôjen Fenis číst de z ôgnja vstane."

Učenec.

"Čmu bó nam, prášam prázno pogorišče?
At mütasti počákamo zijáli,
De z njéga zrásce nôvo besedišče?"

99

Pisár.

"Slovénsko lúlko bómo rešétali,
Ibranili dôbro zérno, in kar zmanjka
Iz svojih bómo to možgán^{ov} dodáli."

Učenec.

„Te čudne zmési stáriga ostánka
In iz novink Slovence v Koratani,
Ne b' razúmil Stájerca / ne Ljubljánka.“ //

Pisar.

„Gorjáčarji, tatovi in cigáni
P. svojim govoré; koga za silo
Nam v bukvah jêzik svoj imoti bráni.“

Učenec káj.

„Gorjáčarsko, cigánsko ^{ko čudno} govánilo berilo
v koga b' vam pisárjám pomagálo,
Ak b' se vsè drugačè govorilo?
Samí svoj uk spoštujete premálo,
Več ptujk clo têbi, ne zaméri, vjide,
Zakaj bi se jih mójè znáblo bálo?“

Pisar

„To govori se, kar na jêzik pride;
Pogovor, ko na všèsa vèč ne bije,
Ko zjutrejna meglà se v nič razide,
Kar v bukvah je natís njenga upije,
To brátee! mèd učène gre linguiste,
In priča od jezika lepotije.
Slovenci b'odo bráli bukve čiste,
^{rah} Le nás ne hvaljo, naj me vrame zlodí!
Cel svèt posnemal krájijske b' puristes.“

Kar nočte vi umeti k svoji škodi,
 Kar ne dopade vasi slepi buči,
 Castili bodo pozni to narodi."

Učenec.

"Perzgal si, mojster! žark mi nove luči,
 Na delapust de sodniga jes dneva
 Slovin, še to, kaj pél bóm, me podučí!"

Pisár.

"Morácl' dúlce et. útile veléva,
 Kaj prida slišjo všesa naše ráde;
 Nam útile je zérno, dúlce pléva."

Učenec

101

"Románcé sdej pojéjo in baláde,
 Tragédija se túdi nam obéta,
 Sonéte slišim peti pévce mláde."

Pisár

"Od méne pésem vsáha je prekléta,
~~ti~~ nima práv slovénshiga iména,
 Naj še takó perjétno bô zapéta.
 Ljubézen pôje pévcov tih Kaména,
 Ixíku d'ela mo s'ercu ráne,
 V gerdóbe stíela tréši naj ogrjéna!
 Balade od čebélíce zasráne,
 De bi se té med námi zamóúle,
 Tragédije ostáde nam nezráne!"

De bi krajčice strupa z njih ne pile,
Ljubéni sladke, ki sercé zapélje,
Bi z Rómejovo Juljo ne čutile!

Učenic

Kes škoda bi bilo, sdej od nedélje
Do druge šestkrat se sercé unáme,
Je šega, de kdor pride pred, pred mélje! -

Pisár

109

„Baláde pět' je mlátra' prázne sláme,
Je réč pohujšliva in zapeljíva;
Lenózo bère naj, kdor ne verjáme.
Románca je z tragédijo škodliva,
Tih in ~~vse~~ ^{sopečo} ~~takih~~ in ^{že} zdraví ne píši;
Sovraši vse té Múza sramožliva.
Poj rájši tó, kar tréba je per híši,
Za hléve tréba, tréba je na pólji,
Poj tó, kar kmét in méšcan z pridam slíši.“

Učenic

„Bog ti zapláti úk, po tvoji vólji
Bom pól: gosénce káj na répo várje,
Kak ^{kak} ~~perdeluje~~ se krompir nar bólji;
Kakó odprávlajo se óvcam garje,
Pregánjajo ^{uškivim} glávam grjide,
Loviti mív' učil bom gospodárje.“

Pisár

„O, zlatí věk. zdež Múzam krásným přide!“

Prva Gubčeren.

103

Že miru serčnimu nevarne leta,
 Mladosti leta so slovo jemale,
 Domače sim lepše poznal dekleta,
 Dežel sim ^{vidil} ptujih gledal hčere sale,
~~Ni bila~~ ^{bilô} ~~serca~~ ^{serca} ~~na~~ ^{na} prošost mên' odvjeta,
 Že so prevzétne misli mi vstajale,
 De mál, al nič Gubčeren ne opravi
 Per temu, ki se trdnô v brán ji stavi.

Perslâ lepôte rájske je devíca,
 De vidil bi ne bil podóbe njéne!
 Rudíci. zóř osramoté njé líca,
 In njé oči nebéških zvézd plaméne,
 Nihdár več zdráv ne bó, ki ga pušica
 Poglédá bistriga v. sercé sadéne.
 Kdo znál popisat' iust bi Gubčernívošt,
 Nedolžnih pers snegá. kdo zapeljívošt.

104

Namést iskat' zavétye v trémi gósti,
 Ki nji podobna stála je pred máno,
 Ki je od njé na zádni pětik v pósti,
 Petrarkovo bilô sercé užgáno,

Pogléda njenga vžival s'm sladkosti,
 Dokler, de je s'rcé dobilo rano,
 Ki péče nóč in dan me brez hladila,
 Ki ni dobíti je nikjer zdravila

Ne omeče je lica obledéne,
 Ne pesem žalostnih glasovi mili,
 In ne oči - od spánja zapušténe,
 Solzé ne, ki ^{teko} iz njih ^{teko} posili.
 Vesélje, mir zbežála sta od mène,
 Obup topí s'rcé, ker se ne vsmili. —
 Takó, kdor misli t'rdno státí, páde,
 Nevarno glédát' je dekleta mládí.

Zatorej, komur m'ár je próstost zlata,
 Crtečik deklic naj ne ogleduje!
^{Bila miru}
~~Stoj~~ v sta m'én' očesa bila tata,
 Na svôje naj pogléde skerbno čuje,
 Oči odpro ljubezni d'úr' in vrata,
 Skor té se naša pámet premaguje.
 Kdor nóče m'ene bogat', sám bo zvidil,
 V nesreče môje réva b'ó zabredil.

Slovó od mladosti.

Dni mojích lépsi polovica kmało,
 Mladosti leta! kmało ste minule;
 Rodile ve ste meni cvetja málo,
 Se tega róžice so se kój osúle,
 Se redko úpa sònce je sijálo,
 Viharjov jize so pogosto zjúle;
 Mladost vunder po tvoji temni zarji.
 Sercé britko' zdihúje, Bog te obvarji!
 Okúsil zgodej sim tvoj sád, spornánje!
 Vesélja ^{dóhaja} ~~lasti~~ strúp njegov je omóril:
 Sim zvédil, de vést čisto, dóbro djánje
 Svet. zamívati se je zagovóril,
 Ljubézen zvésto nájti, krátke sanje!
 Zbežale ste, ko se je dán zatóril.
 Modrost, pravičnost, učénost, devíce
 Brez dóti zálvati idil sim samíce.
 Sim vidil, sté svoj čóln. po sápi vréce, 106
 Komur souvára je, rastóry obrača,
 Kak véter nje naspróti temu vléce,
 Kogar v zibéli vídla je beráča,
 De le petica dá' imé slovéce,
 De človek toliko veljá, kar pláča;

Sim vidil čislati le to med nami,
kar im slepi, z golfijami, ležami!

Ti vidit' gerji viditi napake,
Je. s'rcu rane vsikalo kervave;
Mladosti jasnost vunder misli take
Si kmalo v s'rcu spodi in glave,
Gradove svetle aida si v oblake,
Zelene trate stavi si v pušave
Posod vesele lučice, ^{parčiga} ^{in stiskajo}
Si up golfiji, h. nji ^{ji} ~~in stiskajo~~ miga.

Ne misli, da dih porve sapce, bode
Odnéšél to, kar misli so stvarile,
Pozabi kaj nesreč' prestanih škôde,
In ran, ki so se kómej zacelile
Dokler de smo brex dna polnili sode,
Lučé nas v starih letih časov sile.
Zato mladost! po trôji temni zariji
Serce zdihvalo bô mi Bóg te obvarji!

Glósa.

117

107

„Slep je, kdor se z petjam ohvarja,
Kránjic mój mu ósle kaže,
Pěvcu vědno srěca láže,
On živi, vmerje bres dnárja.“

Le začniva per Homéri,
 Prosil réva dni je stáre;
 Mírár Ovidjá v Pontu táre;
 Drugih pěvcov zgodbe béri;
 Nam spričuje Aligiéri,
 Káko srěca pėvce vdárja;
 Nam spričujeta pisárja
 Lurijáde, Don - Quixóta;
 Kákožne Parnása póta;
Slep je, kdor se z petjam ohvarja.

Káj Petrárkos, káj nam Tásor
 Tréba pėvcov je perjėtnih?
 Slišim od butic neverkėtnih
 Prašát, zdajnik, přednjik časov.
 Kómur máv perjėtnik glásov.

Pěsem, ki pójó Katjáze,
 Bóje krog krováške strážě,
 Máv, kar pėvic pěl stírje,
 Máv „Čebelce“ rójí stírje,
 Kránjic mój mu ósle kaže.

108

Lani je slepar starino
 Se prodajal, nosil škatle,
 Miril platno, trgal na satle,
 Letas kupi si, grajšino.

Naj gre pevci v daljno tino,
 Se naprej se pot mu kaže,
 Naj si z tinto prvo mrežo,
 Naj ljubezen si obeta,
 Vneti lepiga dekleta,
 Pevcu vedno sreča laže.

Juncker pti on ne jénja;
 Grábe dnárje skup gotové,
 Kupujúte, si gradóve,
 V njih živéte brez terplénja!
 Ko dler se nebo razpénja
 Grad je pevca sbrer vrtárja,
 V njim zlatnina čista zája
 Srebrnina róža tráve,
 Z tím poséstram brez téžave
 On živi, vmérje brez dnárja.

Zabaoľivi na písi.

Predgôvor in ragôvor.

109

Terunt - summos fulmina montes. Pet. m.

Naj misli, kôger bi pušice te radde,
Dena visôki verk leté iz néba strele.

Uzrôk nezlatiga očka.

Perli bi te bili Slovencam slati časi,
Atk klasi bil bi vsák pisár, kdor nam kaj krási.

Nôvi Pegarus.

"Višnjári!" kam ste svojga polža djáli?
Ja Pegara smo peocam ga prodáli.

Čebélice pušicaryam.

Jo vsáka ni živál lesica,
Tah vsáki ni napis pušica.

110

Čebélice praoljičaryam.

Praoljičca po Eróp' od vás zapeta,
Vč nima slásti, kákor jéd pogreťa.

Atk kdo Čebélice šestomerjovcam,
~~Kdor~~ v Heksametru naměst špondeja,
Al dáhtila posluži se troheja,

Ne vé, kam se cerúpe dejo,
^{In oprega}
~~Hpraga~~ Regara v galéjo.

Cebélice pèsman brez s in c.

" Brez cétov tèce oir mu Kipokréne
 In ésov v pèsnách njéga najíti ni! "

" Zatórej nimajo nobéne céne,
 Lato so pèsmi tiste brez soli.

Cebélice ^{pévcam} pèsni létnih časov.

Igor govoriti kaj ne vé,

^{In v pème}
~~Ume~~ hrál al tóri;

Igor pévcov pèti kaj ne vé,
 Od létnih časov króti.

III

Levjičnjeku, in levičnjeku.

^{inèti}
 Kakó bi v ládke pél Levjičnjek!

Kakó bi néti práve pél Levičnjek!

Pred pévca, ^{pótles} zdaj homoepátu.

Popred si pévic bil, zdaj si homoepát;

Popred si časa bil, zdaj si življenja tát.

Cebelárju.

" Lahaj pač mihe moj lovi Kastalic "

" Prodajaj misli jih namíst čebélic "

Vodník.

Preblácen sim minúšic bít,
In rád sim pól, se rájši pól.

Káonikarju
Gorjancov naših jêzik poptujčvášči
Si kriš, da kólne kmët molitve brávši.

Thacelnovim) pësmam).

112

Ne čúdi se, nesláne
De pësmi bódo bráne;
Lej púre vábi: "púri, púri!"
In bóžje vólke: "šúri, múri!"

(Mëra po vdárych glásnikov in
naslédu soglásnikov.)

Nëkim) pëvcam) duhávnih) pësem).

Kës je duhávná, in rës pësem ni váša duhávná,
Dúh práznote ki imá, bóžjiga prázna duhá.

Krëmpeljús.

Kris je glávo dobíl, si dobíl le slovénšino v Krëmpelji;
Dúh pönémčeni sláb, vóljni so Krëmpelji biliti.

Kopitar.

Nosil učeno, glavo z častjo sim vsih premagavec,
Smert in slabost ste zmágle mene same.

Lit. 8 Pag 173

Daničarjam.

Dobrovski.

"^{ex} Prijatelj, ki z sveta prideš, mi povej po pravici,
Dobrovius modrost pravi Kopitarovo.

"M. Dobrovnik čanov, ~~dobro~~ slovenski, al mar vidi hrovški
Kerik pišejo Gaj, Gaja gotiče družal?"

Kopitar.

"Gaj danicar, danicarika družal? svoj pišejo
Slavo sine te južnik so janicarji družal Kerik.

Kaháči čvetero bolj množnih sláve rodov. 114

Céh Poljákh in Ilír, ^{hús} voróji zobráziti jérík,

Njih le mogóčni ga ród ima pravico písati,

Béli Slovát, Rusiják ne, Slovák ne, z Slovéná ne drúgi,
Tím grè, sláve pesám, lájati, táce lisát.

Naróbe Katón.

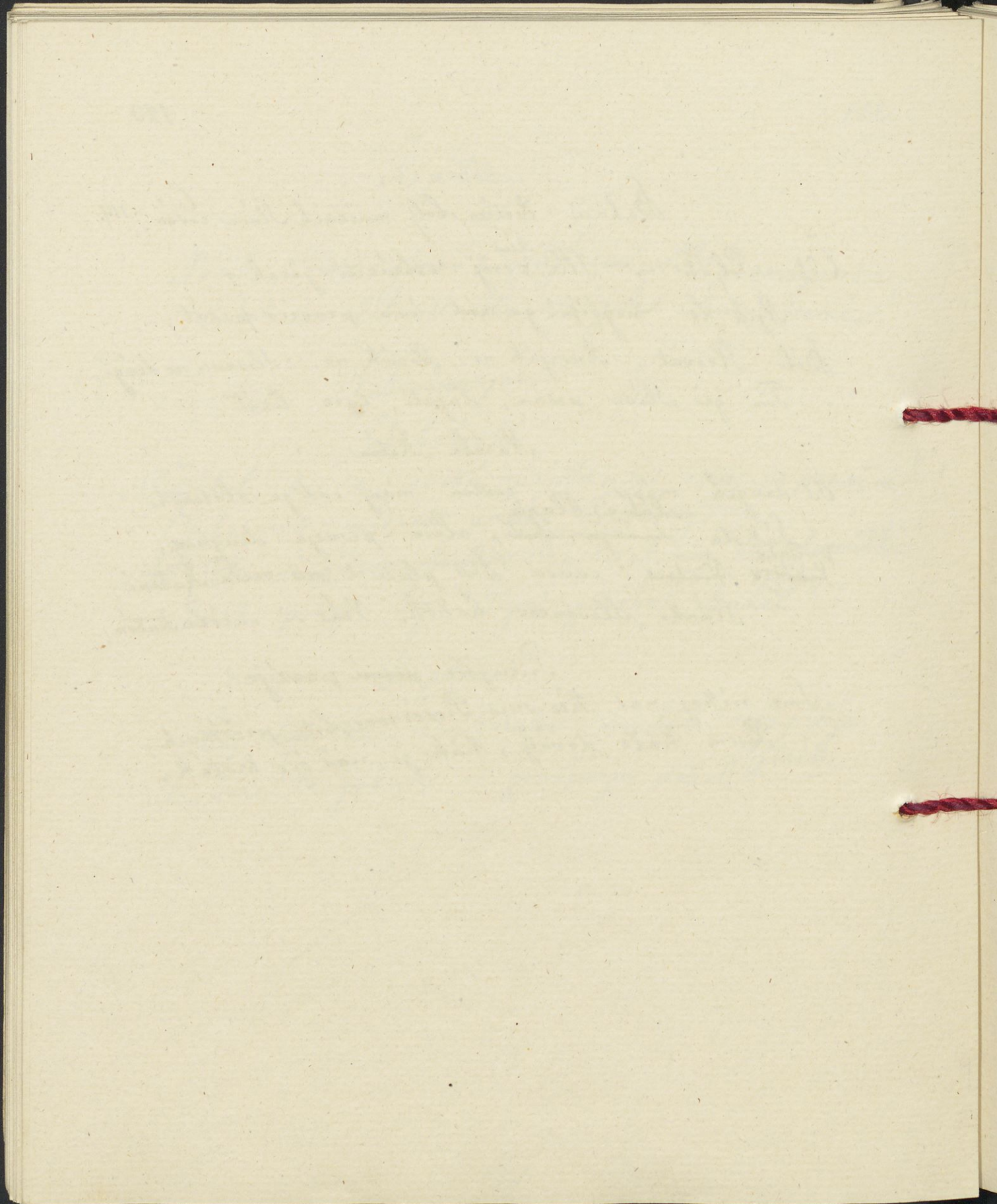
Od drúgih májši in častén máj rod je slovénski,

Sláve, blagá, ~~dnájo~~ ^{sláve, blagá} vlece písárja drúgám.

^{victrix} ~~lákota~~ ^{victrix} ~~lákota~~ causa Dús placuit, sed victa Katóni;
Stánko, Slovénov náhóh, Vráx si naróbe Katón.

Priču jóce ~~nasmi~~ ^{nasmi} poezíje.

Smé náhaj nas, kíer smo Presérnove, bítí presérnik;
Pesem háže dovólj, kák je náš óce kroták.

124

~~IV~~

Gazele.

115

125

Pesem môja je posóda tvôjiga iména,
 Môjiga serca' gospóda tvôjiga iména;
 V nji bom med slovénске brate sladki glás zanésil
 Od zahóda do izhóda tvôjiga iména;
 Na posódi v slátih čerkah sláva se bo brála
 Od naróda, do naróda tvôjiga iména;
 Z nje svitlóba bó gočela še tákrat, ko bova
 Unóstran káranovga bróda tvôjiga iména.
 Bóly ko Delip, Korine, Cintie al Lavre
^{Bišbilo}
~~Bišbilo~~ bi pozábito škóda tvôjiga iména.

Oči sim věckrát prášal áli smám
 Ljubiti te; odgovora ne zvěm.
 Od dělců glédaš, drága! me perjáno;
 Prevčetně víháš nás, ko mímě grém.
 Ak v tēbe so oběrnění pohlédíš,
 Odtégněš přecej svoj obráz očím;
 Al, ak deklěta druhé, ogledújem,
 Zakrítí jěze ní ti mōč ljudém.
 Takó, al ljubíš me, al me sovražíš,
 Jak bi ti vstřegel, siromák ne věm.

3

Žalostna komu neznana je resnica, de jo ljubim,
 V pesmah mojih vedna, sama govorica, de jo ljubim.
 Vê že noč, ki britho sliši ~~od~~ dihovati me brez spanja,
 Vê že svitla zárja, dneva porodnica, de jo ljubim.
 Vê že jutro, vê že poldne, vê že mráⁿⁱ~~ci~~ hlad večera,
 Tiho tóžbo mojga blédga, vélga lica, de jo ljubim.
 Prebivalša mojga sténam, miru je samoti znáno,
 Tudi nepokójaⁿⁱ mést^a ni novica, de jo ljubim.
 Vê že róža, ki per póti, kóder drága hódi, ráse,
 Vê že, ki nad pótjo léta tíca, de jo ljubim.
 Vê že mokri prág nje kúše, vsaki kámen blízo njéga,
 Ino vê, ki móm^o vódi me stexica, de jo ljubim.
 Vê že vsaka stvar, kar védit in kar slišati od mène,
 In verjéti nóče drága mi devica, de jo ljubim.

120. Dága! vém kako per tóbi me oprávoľajo ženice,
 Právjo, de v ljubérni môji ^{ni bilo} ~~de~~ nikdar ~~ni~~ blo resnice,
 Kák si brúsijo jezike, in ti štéjejo na pèrste
 Per kafeti, kar jih nisim, kar simljubil jih, device,
 Ah poslušaj môjo spóved, rékla boš, de sim nedóľzen,
 De le sama ti si kríva, a k je v témci háj krivice;
 Dóhler ne cvetè še róža, so v časti per nas vijólce,
 Evónčike, marjetce, drúge tudi čislamo cvetlice,
 Kídor ni slisal nikdar péti sladkih pèsen Filoméle,
 Rád poslušal bó stornáde, šinkovce in drúge tíce.
 Ah je móč na pèrvi prôstor jo v zbíralsák posaditi,
 Móč ji pèrvo část ~~šharjáti~~, áko v njik je ní kraljice.
 Préd dekléta so iméle, ál kar ti cvetès ^{so} med njimi,
 Vsih lepôt nobéna níma nam dopásti več pravice.
 Tó pomisli ne zaméri, de kar sónce sim zaglédal,
 Od očí so tudi mène se vzdígnile temnice.

Med otroci si igrala, draga! lani - čas hití, 121
 Létas že unémaš sërca po Ljubljani, čas hití.

Kóder hódiš te mladénici ~~po~~ sprémljajo z očmi povsod,
 Satelitov tróp nam zvéde kraj oznani, - čas hití.

Zdej je Klánibal per Piánah, premagávec tvoj obráz,
 Náše sërca ^{šim} ~~mit~~ ostrášen, ne ostrahváni, - čas hití.

Déklíca prevzétna! zmíslí, kàk je krátek vsáki cvét,
 De začnè se léto stárat' že v Serpáni, - čas hití.

Pévca vbóziga usliši, kíga ránil tvoj pogléd,
 Préd ko starost bó Maháon njéga ráni, - čas hití.

De Hlélénina lepôta, tólkarij móž pred Tróje smert
 Ní pazábljena, le pésem sama bráni, - čas hití. —

Al bo kál pognálo sème, kdor ga séje, sám ne vé,
 Kdor sadi drevó, al bode zrédlo véje, sám ne vé.
 Se pod strôpam néba trüdi lét' in dán nómad;
 Al pa kôniec leta bode kaj perreje, sám ne vé.
 In kúpee po svéti hodi, al pa kej dobíčka bi,
 Za blagó kadér gotové dnárje šteje, sám ne vé.
 In vojšák, ki ga trabénta vábi med kanónov gróm,
 Káj plačilo bó vročine, rán in žéje, sám ne vé.
 Sej tak pévic to tih garélic, al jih bères ti, al ne,
 Al per njih sercé ^{ledeno} ~~ti móralo~~ se ogréje, sám ne vé.
 In al véš, de ti ga vnémas, ti mu pévski ôgenj dáš,
 Al se smél bó razodéti sáj poznejje, sám ne vé.

7.

123

Idor jih bère, vsák drugáčť pèsni mōje sōdi,
 Eden hráli in spēt drugi vplje: "fej te boodi!"
 Tā veli mi ^{bil} pōj sonēte; ūni: pōj baláde;
 Trēti ~~bil~~ bōj perjātel Pindárovī ōdi.
 Bō perjēten morebiti ^{temu} ~~temu~~ glās gazēlic;
 Ūni ^{bō pa} ~~pa~~ vrēhel: káj za vōdriham ne hōdi?
 Razūždānim bōdo mōje pèsni prenedōlžne;
 At tercjālke porokó, de jih je vōdhnil slōdi.
 Tēs pa tēbi sāmī drāga! žēlel sim dopāsti;
 Drugih nisim prāsāl, káj njim poglāvi blōdi.

124

133.

129

~~V~~
Sonétje.

134

[Faint, mirrored bleed-through text from the reverse side, possibly reading "Gloria"]

~~Ljubljana sonetje.~~

128

Očetov naših imenitne dela,
 Kar jih nekdanjih časov zgodba hrani
 Kakó Metulium se Avgustu brani,
 Kaj je do zdaj Ljubljana doživela,
 Kak vire bramba je bila dežela,
 Kakó per Fisku Kope so pijane
 Omagali pred Kriancji Otomani,
 Tam bo Homérov naših pésem péla.
 Preslábe péti bóje vam slovéče,
 Pojó Kriancje lepoto móje strúne,
 In tvójo čist, neosmiljena devica!
 Pojó Ljubéru móje, vam nesréče,
 Kakóvi je réves tá, ki ga presúne
 7 oči nebeskih véržena pušica.

Verh' sônce sije sôncov čela čeda
 Po néba svitlih pôtah razkropljêna;
 Od sônce ljubga svojga, zapušêna
 Tih zêmlja celo nôč z veseljam glêda:
 Ko se zlati oblâkovi trûma blêda,
 Narâj persêlje zârja ga rumêna,
 Tak zêmlja je v ljub~~em~~zni vsa zgublêna,
 De v-ânje ne oberne vêč poglêda.
 Kar zvézd nebo ima dehlêt imâ Ljubljâna;
 Kôd ogledujem vâs cvetêč - liêne,
 Ljubljânske, ljubezrîve gospodične!
 Atl drôgi tâka môč je čez me dâna
 De pričo njé sim slêp za vse device,
 Zamâknjen v mil' obrâr sêrcâ kraljice.

Tak hákor hrepení oko čolnárja
 Zaglédat' vájni zverdi, Dioskúri!
 Kádai razgrája piš ob húdi úri,
 Ko se tepí valóvi gróm udárja, —
 Zakáj ak vájnih zvézd zasije zárja,
 Vetrovam Eol kój zakléne dúri,
 Po móry po razjásnenim azúri
 Kraljuje mir, potihne súm vihárja. —
 Tak, drága dekhlica! zvézd tvôjih čakam,
 Takó in bôlj še čakam hrepeněče,
 Oči zaglédat' tvôjih svitlé žárke.
 Zakáj, ak ti zekó bežát oblákam,
 Ah šè takó vihári jéra srěče,
 Nebó se kój zvedri krog môje bárke.

Dve sestre, vidile so amoti vdane
 Oci: ^{bila} ~~bla~~ ^{dehlica} je niška žena,
 Bila je druga nji visoka žena,
 Obe lepote cvet, in čast Ljubljane.
 Pobégnil tak sim, kakor serna pláne
 Od lovcov v prejšnih časih osterljena,
 Ko spet se strelcov truma je zdelena
 Potkàže in jo spolni stáre rane.
 Atk prásáte od kóda strahóta táka:
 Ranila mène z ójstro sta pušico,
 Iupido strelc, mati z njim njegova.
 Te dva sim mislil videti bogova:
 Za Amorja sim mány' imel sestrico,
 Bila je véci Veneri enáka.

Kupidó! ti in tvoja lépa stárka,
 Ne bóta dálej me za nás rodila;
 Ne, bóm pel rajno hvále brez plačila
 Do kónca dni, ka siromák Petrárka.
 Dovólj je lét mi že naprédla Párka,
 Koga mi je pernësla písoska žéla?
 Nobéna me še ní dehlét ljubíla,
 Kradíl ne bóm več váje brez prevdárka.
 Obéti vájni so le prázne šále;
 Sit nehvaléžnika sim vajne tlake;
 Te léta, ki so mêní še ostále,
 Cel dan is právo kovál bom rumenjáke,
 Zvečer z ~~per~~ perjáti práznil bom bokále,
 Pregánjal z vinam bom fškerb: obláke.

Je od veselga časa téklo léto,
 Kiar v Betlehemu angeljcov hosana
 Je oznanila, da je nóč končána,
 Dvakrát devétsto tri in trideseto.
 Bilo velki teden je; v saboto sveto
 Kio vábi mólit božji grob Kristjána,
 Po cérkrah trojih hôdil sim, Ljubljána!
 V Ternovo, kjè sim úro šel deseto.
 Ternovo! kraj nesréčniga iména;
 Tam mène je ^{bilo} ~~ah tam~~ v gorje jaméni blo rojéno
 Od dvéh očesov, čistiga plaména.
 Kio je stopila v cérkev razsvetljéno,
 V sercé mi pádla iskra je ognjena,
 Kíi vgašnit se ne dá z močjó nobéno.

Sonetni venec.

Poet tvoj noo Slovincam venec vije,
 I petnajst sonetov ti tako ga spleta,
 De „magistrale“ pesem trikrat pēta
 Vseh drugih skupaj vēže harmonije.
 Iz njēga zvirā, vānjga se spet zlije
 Po versti pesem vsāciga soneta;
 Prihōdnja o prēdnje kōncu je račeta;
 Enāk je pēvec vāncu pōezije:
 Ke misli zvirajo z ljubēzni ēne,
 In kjer ponōci v spānju so zastale,
 Zbudē se, ko spet zārja nōč prezēne.
 Ti si življenja mōjga magistrale,
 Glasil se z njēga, ko ne bo vč mēne,
 Ran mōjih bo spominj in tvojje hrale.

Ran mojih bo spominj in tvoje hvale,
 Glasil Slovincam se prihodnje čase,
 Ko mi na zgodnim grobu mah potase,
 In zdajne bodo bolečine spale.
 Preostetne, kakor ti dekleta zale,
 Ko bodo slišale tih pesem glase,
 Srca železne dajle preč opase,
 Zvesto ljubezen bodo bolj spoštvale.
 Vremena bodo krajnjem se zjasnile
~~Jim~~ milši zvezde, kakor kde sijale,
 Jim pesmi bolj slovčice se glasile;
 Vunder te bodo morebit' ostale
 Med njimi, ker njih poezije mile
 Iz srca sočje so kali pognale.

Iz sërca svôje so kali pognále,
 Ki bolečin molčati daj ne more;
 Enák sim pévca, ki je Leonore
 Pel Estijánke imenitne hvale.
 Des' od ljubéni usta so molčále,
 Ki mu mračila je mladosti zore,
 Ki v úpu nič imela ni podpóre,
 Skrivěj so písmi jo razodeváles.
 Zeljá se ógny v mēni ne poléžé,
 Des' úpa trój pogléd v sèrcé ne vlije,
 Strah razžaliti te mi jězik véžé.
 Brutkošt, k' od njé sèrcé več ne počíje,
 Podkrivajo njegóve skrivne téže
 Mòhra cvetoče róžce poríje.

136

H.

Mokrocvetice rožce pocije

Očitajo to, kar se v persih skriva.

Serce mi je postalo črt in njiva,

Kjer seje rdeč guberin elegije.

Njih sonce ti si. - V oknu domačije,

Ne da te te najti, luč ti guberniva.

V gledišu, na prehodu reča kriva,

Ne v krajih, kjer plesajo vrtja seve.

Koliko kratov me po mestu čene

Zagledat tebe želja; ne odkrije

Se men' obraz lepote razčlene.

V samoti iz oči mi solza lije,

Zatorej pesmi tebi v čast složene

Iz krajov niso, hi v njih sonce sije.

F.

Iz krajev niso, ki v njih sonce sije,
 Kjer tvoje mило se oko ozira,
 Kjer vsa v pogledu tvojim skorb umira,
 Vsih bolečin se pozabljevoost piје,
 Kjer se veselje po obrati zlije,
 Kjer mine jera notranjga prepira,
 Kjer petje z polniga serca izvira,
 Zbudé se v sercu sladke harmonije.
 Kjer porođeno od ljubezni čiste,
 Kal^{har}iláhtniga je, ~~kal~~ ~~pačene~~ zale,
 Ko, ki budi dih pomladánski liste,
 Od támkejš niso pėsmi tvoje hvale,
 Pomládi sréčne, blagodarne tiste
 Celčas so blághih sápic pogrešvale.

†

Celčas so blágh sápie pogrěšvái,
 Od tebe, dráge děklice prevětné,
 Porněle niso bōžicam perjětné,
 Tri bi bilá jih oživěla hvái.
 Bilé so v stráhu, de bōš ti', de zále
 Slovénke němško govorit umětné,
 Jih bōte, ker z Parnása so očětné
 Děxěle, morebiti zaničvái.
 Kramone naše zapúšěne bōžice,
 Samice so pozabljene žalvái,
 Le ptujke so častile Kráncov množce,
 Svetlice naše porzije státe
 Do zděj so verh snežníkōv cědke róžce,
 Obdájale so oterjēne jih skái.

#

Obdajale so vterjene jih skale,
 Ko nekdanj Orfejevih strun glasove,
 Ki so jim ljudstva Trácije siróve
 Krog Hema, Rodope bilé se ndále
 De bi nebésa milost nam skazále!
 Otaját Krájnga nášiga sinóve,
 Njih in Slovéncov vsih okrog rodóve,
 Z domačmi písnam! Orfeja poslále!
 De bi nam sërca vnél za čast dežéle,
 Med námi potoláčil razpértije,
 In spet zedínil ród Slovénske céle!
 Deb' od sladkóte njéga poezije
 Potihnil ves prepír, bilé veséle
 Viháryov jéz njih mërle lomáčíje!

Vihárijso jér nih mézale doma čije.
 Bile' pokrajne naše so, kar, samo!
 Tvoj dúh je zgínil, kar nad trójs jámo
 Pozabljeno od vnuhov vóter bríje.
 Oblóžile očetov razpértije
 Z Pipinóvim so jarmam súžno ramo;
 Od tod samo kervávi púnt poznámo,
 Bój Vitooca, in ropánje Turčije.
 Minúli sréče so in sláve čási,
 Ker vsé dne déla niso jih budíle,
 Omótknili so péšam sladki glási.
 Kar niso jih zaterle časov síle,
 Kar rase róž na mládim nam Parnáse,
 Trdi'hleji, solzé so jih redíle.

J.

Izdihleji, solzé so jih redile
 Z Parnása môjga rózice pričjóče.
 Solzé z ljubérni so do тебе vróče,
 Iz domovinske so ljubérni lile.
 Skelécé misli, de Slovénc náce mîle
 Ne gubi mátere, vanj upajóče,
 De тебе ráme onéti ni mogóče,
 Z britkostí so sercé mi napolnile.
 Zelje rodile so jih prehrepénéče,
 De z trôjim môje bi imé slovélo,
 Domáce písmi mîlo se glaséče;
 Zelje de zbúdil bi Slovénsno celo,
 De bi vernili k nam se čási sréče,
 Sim môč so dále rásti neveselo.

70.

Tim mōč so dāle rātti neveselo,
 Ko zgodnja rōža rāse zapeljāna
 Od mlādga sōnca kōpniga lvečāna,
 Ah nēkej dni se smēja ji veselo,
 Ah nāgne žalostno glavico rēlo,
 Megla, k' od būrje perlēti pergnāna,
 In pade iz nebes strupēna slāna,
 Pokrije snēg gorē in pōlje celo.
 Sijālo sōnce je podobē rāle,
 Poglēda tvojga pīl sin žārke mīle,
 Szubērni so cvētlīce kāl pognāle.
 Nad žārki sōnca so se tē zmotile,
 Na mrāzu zapušēne so ostāle,
 Ur tēmnik so zaterale jih sile.

#

V temnih so zatérale jih sile
 Vse pévca dni, ki te' ti posmi póje:
 Obup, zislénja gnús, začéla bóje,
 Erénje vse vo, se ga, polastile.
~~Vse sa tóme moči ga postapila.~~
 Ko v véži je brést Dijáne míle
 Zadolbil spét bil zdrávje svoje duše svoje,
 Tak bi bilé se od ljubérni trôje
 Vmirtle pèrsi, líca se zjasnile.
 Zbežále so té sánje krátko - časne,
 Biló blisk nágel upánje je celo,
 Ki le temnejši nóč stôre, ko vgasne.
 Od tód ni več sèrcé biló veseló;
 Kakó bilé bi poexije jasné!
 Dej-tórej je bledó njih cvétje vélo.

144

T.

Sej! tórej je bleďo njih cvetje vélo,
 In rědke so, in slabe, nabogljěne,
 V zideh tak podertije zapuščene,
 Rasějo včasih ^{rože} neveselo,
 Ki jim kropis kardělo rějo vzelo,
 In kar nežlăhtnik zeliš kăl tam zěne,
 Al, ak v gredice vërta jih zelěne
 Kdo prasadě, cvetějo kjô veselo.
 Tak blizo nójga bi sonca kraljice,
 Bi blizo tēbe, sonca njih, dobile
 Mōč v kvěško rasti poezij cvetlice;
 Ak hōčeš, da bi zălji cvet rodile,
 Veselo véle vzdignile glavice,
 In iz ōci ti pošlji zărke mile!

~~78.~~

145

In iz oči ti pošlji žarke mila,
 Mi gledati daj lic svetlobo zorno.
 Le nji temi kraljestvo je pokorno,
 Samo njo bogajo viharjev sile.
 Skerbi verige bodo odstopile,
 Odpadlo bo želéje njih akorno,
 I prebлага tvoja pomočja podpórno.
 Vsa njih so rane bodo zacelile.
 Izjasnilo se mi bo spet mráčno lice,
 Spet upanje bo v srcu zelenelo,
 In ustam stalo sladke govornice;
 Na novo bo sercé spet oživelo,
 V njim raste jasnik poezij cvetlice,
 In gnale bodo nov cvet bolj veselo.

~~14~~

In grále bôdo nov cvet bôj veselo,
 Ko róže, kaďar mino zima huda,
 In spët pomlad & razkláda svôje čúda,
 Pasípa po drevesih cvetje belo.
 In toľpo sônce vábi vùn čebelo,
 Pastir ^{uměne} uplaminat zářje ne zamúda,
 V germóvji slávk. pôje spët brez trúda,
 Vesélje preleti natúro celo.
 O, vém, de niso viedne take sréce,
 Od stráha, de nadléžne poezije
 Bi ne bilé ti, mi sercé trepéce
 Naj pësni milost tvôja sáj obsije,
 Ki'z njih, hladiti ráne si skelécé,
 Poet trôj nov Slovencam věnec vije.

Magistrala

147

Slovencam nov poet tvoj venec vije
 Kan mojih bo' spominj in tvoje hvale,
 Iz serca svoje so kati pognale
 Mohiro-cvetece rožce poezije.
 Iz krajov niso, ki v njih sonce ^{vije} ~~vije~~
 Celica so blagih sapic ^{progršvale}
~~Cefirov sape niso jih pihljale~~
 Nih vterjeno obdajale so skale.
 Viharjev jernih mrazle domačije.
 Izolihleji solze so jih redile,
 So moc jim dale rasti neveselo,
 Zatevale so temnih ur jih sile.
 Sej! torej je blado njih cvetje vito,
 Tim iz oči ti pošlje žarke mile,
 In gnale bodo nov cvet bolj veselo. —

Ni znal molitve ~~slatne~~^{te} zlahtni^{te} tvrde glave,
 Jio te začetek v kateri poje hrála
 Se nje, ki mati božja je postala
 Kar znal, je vedno molil z misli prase.
 Jio znébil di^h se trépla je téžave,
 Legenda pravi, da je róža zála
 'Z njegóviga serca skor grob pognála!
 Z napisam xlatih čerk: Marija áve.
 Od róža, da se nágne dan k nečeri,
 Glasi ponóciⁿⁱ písem se ognjéna
 Se tébi, scer nobéni Eve hčeri,
 De pred, ko vgasnila smert móč plaména,
 Je 'z serca rásil véneč, ne zaméri,
 Ški nósi čérke tvójiga iména!

Sanjalo se mi, je de o svetim raji
 Bila sva srečna bla tam brez
 Bila je, preč, doba zapopadka.
 Minula bla zločena pred je kratha,
 Kjer me od tibe ločjo časi, kraji
 Sedela z Laro ti si sestra mlaji
 Pred vama bla je v dni prejšnih
 Med vama bla je govorica sladka,
 Kakó slovela ktera je od vaji.
 In tam na tectnico svetga Mihela
 Z Petrarham djala sva sonete svoje,
 Visoko moja sklédca je zletela.
 Percdjala čednosti sva nje in tvoje
 Vsak svojim pesmam, in v skledela
 Njegova ni bla nič od sklédce moje.

Velika ^{bila je}
 Pes^r Togenburg! ni majhina blaž m^{er}a
 Terpljenja tvojga; inôje ga premága:
 Na zadnje oméči se tvoja drága,
 Ti vsak dan ôkno celice odpera.
 Od zôra srečin úpaš do večera,
 De bô vidjôca njê podobá blága,
 In no ti že pertéce smértna irága,
 Se še zaúplio k njim pogléd ozera.
 V nebesih njê oči jes vidit ménim,
 Kadár predérznem vá-nje se ozréti,
 Dva jérna kerúba z mécam ognjenim
 Dek^{bi} ne zatílalil je v védnim trepétu,
 Berim jes réver pred poglédam njenim,
 Nobén mi zark v življenja nôč ne svétí.

Bilo je, Mojzes! tibi
Bilo Mojzesu je nekde naročeno,
Peljati v Kanaan kardelo Tuda;
Atk srečna pride, pride ura huda,
Zamišljen je v to opravilo eno
Od delci ogledaš zemljo razčeljeno;
Poverjena veselja je zamuda,
In pláčane so pöta polne truda,
Serce oterpne ^{ti} ~~mu~~ razveseljeno.
Pet' ljubeznivost tvojo in lepoto,
Je moj poklic, in samo opravilo,
Dokler me v groba poneso temnôto;
Atk gledat smém obličje tvoje mîlo,
Za žalostnih nôci in dni tem samotô
Mi dano je obilno povračilo.

Na jasnim nébi mila lúna svéti,
 Tjéž koli žárki ^{nyé} so zasijáli.
 Pozimi se
~~Se~~ ~~blistajo~~ snega, ledú kristali,
~~Demanti~~ ~~blistajo~~ ^{blejskajo}
 Pozimi ~~zôse~~ ^{demanti} poletí.
 Vsi čudeži nóči so razodéti,
 Stúri svetila móč brez té, ki páli,
 De lúna jih ko sónce, ne razžáli,
 De nenavárna je stvarém na svéti.
 Ne bójte pésem se, ki jih prepéva
 Tvoj pévic, ti, tvoj gúbi, tvôja mati!
 In ki jih pél do rádnyga bó dníva.
 Brez té móci, ko lúne žárki zlati,
 Se v njih le tvôja céna razodéva,
 Pred njími nóče léd sercá bežati.

Marskteri z'omar grè v Kim, v Trompostelje,
 Al kjè, ker svet Anton Jezusa, v'arje
 Tersat objè, al svete Lušarje
 Enkrat v žiolenju, al Marijns Celje
 V podobah glèdat hrepeni veselje
 Žiolenja r'ajskiga. Sled sence z'arje
 Unstranske glòrje v'itvneni v oltarje
 Ljubèzni vèrne ohladi mu želje.

Ah tak podoba glèdat me device,
 Nebèške njè lepòte senco, s'arje
 Goljufne, v kterih kòmej sled resnice,
 Ukaz želj olècè v tvoje domov'anje,
 Serce obupa manj moré puš'ice,
 V krajši t'ek, tam milši p'ars zdihv'anje.

Žgodi se včasih oddalje de Mohamedani,
 Prazničejo Budisti v daljni Kini,
 Al ljudstva, kjer sopirjo se Bramini
 En dan z med njimi ojetimi Kristjani.
 Veselje njih glasen krič oznanja,
 Pojo trobente, pišcl k Tamburini,
 Obhajajo v srcá ga globočini
 V samotnih kotih ti z nočjo obdani.
 Bil je tvoj god, glasno so strune péle,
 Obhajali so z petjam ga in plésam
 Perjätli in perjätlice veséle;
 Taz práznoval sim z mokrim ga očesam,
 V samoti so za srécne dni puhtéle
 Iz polniga srcá želje k nebesam.

Oči bile per nje v deklet^{so} ble sredi,
Govorile usta le od nje so hvale,
Roke posili nje ime pisale,
Klodile so noge le po nje sledi.
Prepoved sim dal jim obogati pogledi,
Molčale ~~Bla~~ tih^{stih} usta od podob^{ne} zale,
^{Šir dale so} ~~Takorne~~ ble roke, noge ravnale
Po rok, ust in oči so se izgledi.
Brez upanja ljubčeni v svoji zmoči,
Ki se mi pogasiti v srcu roče,
Tako sim dolgo stávil se nasproti.
Ne bogajo me misli, želje vroče,
Drečesam, hišam, rečam, križam poti
Do nje ni njim zastaviti mogóce.

Ničesar prevodi učenost zdravnika,
 De smrti odverniti ni mogóče,
 Ne brani jest' in piti mu kar hóče,
 Z grenkotami ne vili več bolnika.
 Ko je viharjov sila prevelika,
 Togóta njih se potoláxít nóče,
 Kramér ^{pisóvali} pió v žéne čóln, okupajóče
 Leteti ga pusté roké brodnika.
 Ne bóm' več tébe sil, solz grénka kúpa!
 Pogleði, misli in želje goréče!
 Vam próstost dám, kjer zdrávja nimam úpa:
 Hodite kámer védnó sljá vas vléče,
 Vpijánte ód sládkiga se strúpa,
 Ki mi razdjál sercé bo krepenéče.

Odporlo bô nebo po sôdnjim dnôvi
 Se zvoľženim, svet glôry nezrečene,
 Vso sréce bôdo vidli pogubljeni,
 Tí stáli bôdo tam na strani lévi.

Pogléd ta bôly jik ko goréči lévi,
 In ko strahôvi vsi 'a pékla spušeni
 Do ostrávil, od njega napréj pideni
 Miru ne bôdo nájdli v večni révi.
 Oči nje od ljubérni razsvetljene

Smejale so se zvoľženmu naproti,
 Bil priča sim njj sréce nezrečene,
 Mi pred očmi je v nar temnéjšim kôti,
 Pogléd ta, brez miru napréj me zéne
 V obupa brézne po ~~brez kônci pôt~~ ^{2 no} ~~brez kônci pôt~~
 brez kônci pôt.

~~Zabavljivi vaje~~

Al priav se piše ^w káŕka ali ^{ſh} káŕa,
 Se ſóla novo-čerkárjav serdita
 L' ljudm prepíra stáriga kopita;
 Ído. njih pa právo terdi, to se práša.
 Po pámeti je táka práoda ſódba náša,
 Atk je od káŕke ^w káŕa boljga žita;
 In boljš boljš obdelana, in bolj polita,
 Naj se ne piše ^{káŕka} káŕa, ampak ^w káŕa.
 Atk pa po čerki boljš boljši jed ne bođe,
 In závolj čerke ne terpi nič škóde,
 Abhája táka misel nas Slovénce,
 De právdajo se ti možje zna bití,
 Za kár so se nekdájni šbderiti
 V slověči právdi od oslóve sence.

(² w aus der Metellica)

Ne bódmo žalobárde! Moskvíčarov
 Gorénci máji! kníge mi berímo,
 In kar nam všeč bo, užmat' se učímo
 Od bógmejov na méji Otománov!

Iz kótov vsih od Skjaptriov do Šamánov
 Tak, kókor sráke gnjérda vkuč nosímo
 Beséde, ptúje, z njím' obogatímo
~~Karóškijénoje~~
~~Šimaskijénoje~~ ~~Širjancov~~
 Šlovénskijénoje, jézik Širjancov!
 Prekosili res bomo vse naróde,
 Nár starši med jéziki jézik bode,
 Ki se iz te čobódré bo narédil,
 Ker bomo tak govorili v Emóni,
 Ko žlobodráli so tam v Babilóni,
 Ko bil jim Bóg je govoríco, zmedil.

Apěl podóbo na ogleď postávi,
 Ker bôj resnico ljúbi kakor kralo,
 Lad skút vse oprek poslušá, kaj zijalo
 Neúmno, kaj umetni od nje pravi.
 Pred njo z kopiti čevoljarčik se vstávi;
 Ker ogleduje smólec obušalo,
 Termenov meni, de imá premálo;
 Ker on očita, kaj Apěl popravi.
 Ko pride drugi dán spet móž kópitni,
 Namést, de bi se ^{děl} ~~nápráj~~ po svoji pótě,
 Ker čevolji so pogodi, mée se lotě,
 Zavérne ga obírník imenitni,
 In tebe. z njím, kdor náščén si očitar,
 Rekoč: „Le čevolje sódi naj šopítar.“

~~Sanetje nasrčico.~~

O Verba! srečna, draga, vas domača,
 Tjer hiša mōjiga stoji očeta;
 Deb' ūka žēja me iz tvōjga sveta
 Speljala, ne bilā izgoljiva
 Ne bla speljala zapeljiva kača!
 Ne vedil bi, kako se v strup prebraca
 Vse kar sercé si sladkiga obeta,
 Mi ne bilā bi ^{sebe}
 Ne bla mi vera v svojo čeno vzeta,
 Ne bil viharjov notrajnik b' igrača!
 Zvesto sercé in delavno ročico
 Za doto, ki je nima milijonarka,
 Bi bil dobil x izvoljeno devico;
 Mi ~~ne~~ ^{mimo} plávala bi
~~zavetje bla bi davno~~ mōja bārka;
 Pred ognjam dom, pred tōčo mi ~~po~~ pšenico
 Bi v bližni sosed varoval — svet Mārka.

Popótnik príde v Afrike pušavo,
 Steze mu zmanjka, nóč na zemljo páde,
 Nobena lúč se skor ^{oblaku} v oblaku ne okrađe,
 Po mescu hrepenec se vleče v travo.
 Nebo odpre se, luna dá svetčavo;
 Tam vidi gnejzditi strupene gade,
 In tam berlog, kjer ima tigra mlade,
 Vzdiguati vidi leva jérno glávo.
 Takó mladénca glédati je gnálo
 Na ključje zdajnik dni, dokler napóti
~~Príhodnosti bílo je~~
~~Le bílo, príhodnost!~~ tráje zagrínjalo.
 Zvedrila se je nóč, ^{v ríji,} ~~rezi~~ nasproti
 Življenja gnús, nadlog in stisk ne málo,
 Globóko bréno ^{vse,} ~~reza~~ brez ^{vse,} ~~v~~ resne pótí.

Hrast, ki vihar na tla ga zimske tréšne,
 Ko toplo sonce po mladansko seje,
 Spet oxclénil sem-ter-tje bo véje
 Na ênkrat ne zgubi móci popréšne:
 Al vûnder zanjga ni pomóci resne,
 Ko spet znebi se gôjzd snega oðéje,
 Mladik le malo, al nič več ne šteje,
 Leži tam rôp trohljivosti požrešne:
 Tak siromak ti v brán, sovražna sreča!
 Stoji ki ga iz visokosti jasne
 Na tla telebi tvoja môč groméca;
 Ah hitre ne je smerti svet počasne,
 Bolj dán na dán berli življenja svéca,
 Dokler ji réje zmanjka, in ugasne.

Komur je sreče dar bila
 data bla klofuta,
 Kdor je peršil, ko jex, per nje o lamero,
 / Ah bi imel Gigantov rok stotero,
 Ne spravi okup darov potrebnih Pluta
 Tjer hodi mu je z ternjam pôt posuta
 Tjer si poiše dom, nadlog jexero
 Nabere se okrog, in v êno mero
 / Togotnimu valmi na stene buta.
 Okrog ga dervita skerb in potreba,
 Miru ne najde rêvež, ah preiše
 Vse kraje, kar jih strop pokriva neba;
 Se le v pokoju tihim hladne hiše,
 Ki pelje van-jo temna pôt pogreba,
 Počije, smert mu čela pôt obriše.

Življenje jéca, čas v nji rábelj húdi,
 Škerb vsáhdan mu pomlájena nevésta,
 Terplénje in obúp mu klápsca zvésta,
 In kás čuváj, ki se nikdar ne otrúdi.
 Perjána smert, predólgo se ne múdi;
 Ti ključ, ti vráta ti si sréčna césta,
 Ki pélje nás iz bolečine mésta,
 Kje, kjér trohljívost vse verige zgrúdi;
 Kje, kámor móč pregánjovcov ne séže,
 Kje, kámor njíh krivíc ne bó' za námi,
 Kje, kjér se znebí se človek vsáke téže,
 Kje v pósteljo postláno v čérni jámi,
 V kateri spi, kder vá-njo spát se vléže,
 Deglási hrúp nadlóg, ga ne predrámi.

Čez tibe več ne bo, sovražna sreča!
 Iz mojih ust pèršla beséda žála,
 Navádil sim se naj Bogú bo hvála,
 Ter plénja tvôjiga, živénja jéča!
 Naváddile so bútare se pléča,
 In grénkiga se ústa žo bokála,
 Podplát je kôža čez in čez postala,
 Ne stráši več je ténjôrka bodéča.
 Oterpnili so udje mi in oklêpi,
 In okamnêlo je sercé preživó,
 Duhá so okrótili nadlog oklêpi;
 Strah zbéžal je, z njim úpanje galjívó;
 Naprèj me sreča gládi, ali tépi,
 Me tnálo nájdla bôš neobčutlívó. —

Memento mori.

Dolgost življenja našiga je kratka.
 Kaj znancov je zavisla že lopata.
 Odperte noč in dan so grôba vrata
 Atle dneva ne pove nobena prátka.
 Pred smertjo ne obvarje nôža gladka;
 Od nje nas ne odkupjo kupi sláta,
 Ne odpodi od nas življenja tata
 Veselja hrúp, ne pévcov písem sládká.
 Naj zmisli, kdor slepôto ljúbi svéta,
 In od veselja do veselja léta,
 De smértna žetva vsák dan bolj ^{da} ~~raz~~ôri.
 Zna biti, de kdor zdíj vesel prepéva,
 V mrtváškim pírti nam pred kóncom dnéva
 Molcé trôbental bó: memento mori!

168'

18 I. 1947

COBISS
NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA
00000222191

PRISKRBN / POEZIJE

